ROMAN PENTRU COPII SI TINERET

AMIRALUL LILI

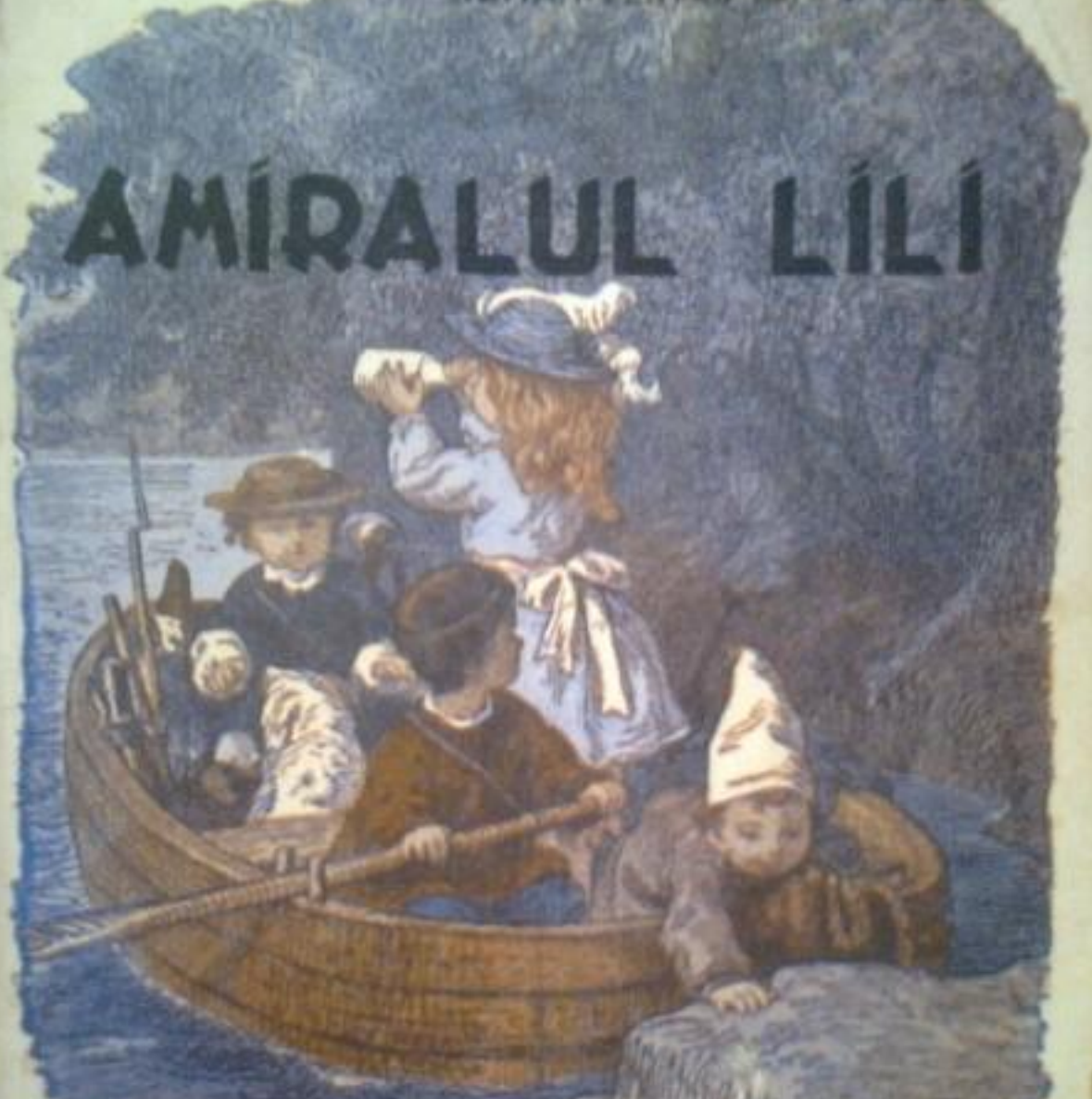

PRELUCRARE DUPA J.H. STHAL
DE D. IONESCU MOREL

EDITURA ZIARULUI „UNIVERSUL"

Roman pentru
Copii și Tineret

AMIRALUL LILI

Prelucrare după P. J. STAHL

de

D. IONESCU MOREL

Ilustrații de FROELICH

BUCUREȘTI
EDITURA ZIARULUI „UNIVERSUL" S. A., Str. BREZOIANU Nr. 23—r.
1942

c. 13.284.

„Ce fericiți sunt acei care se pot duce peste mări...

1

Tatăl și mama domnișoarei Lili, au fost nevoiți să plece pe neașteptate la Paris.

Ei au lăsat la moșie, în frumoasa lor casă unde ședeau în timpul verei, pe Lili, împreună cu verișorii ei, domnii Paul și Toto — care sunt orfani — în grijea guvernantei engleză miss Dora și a bătrânei bucătărese, Ioana.

La început totul mergea de minune, însă într'o zi, miss Dora se îmbolnăvește și lecțiile copiilor încetară spre marea lor bucurie. Scăpând de învățătură, ei își petrec toată vremea în plimbări și joacă prin grădina conacului sau citesc cărți cu basme și povești. Domnul Paul, care dorește să se facă marinar a citit și citește numai cărți cu povestiri de călătorii, iar domnișoara Lili, citește acum pentru a treia oară pe Robinson Crusoe.

Cărțile care le citesc ei — deși sunt foarte frumoase — nu le înțeleg destul de bine, nefiind potrivite pentru vârsta lor, (domnișoara Lili n'are decât șapte ani, iar domnul Paul, vărul ei, nici opt împliniți), așa că le-au înflăcărat închipuirea

peste măsură de mult. Toată ziulica și seara până adorm, nu vorbesc decât despre călătorii și nu visează altceva decât să meargă în insula pustie — despre care au citit în cărți. Domnul Toto — acest domn care nu are decât patru ani — și, care deși din fire este liniștit, tot ascultând sfătuirile domnișoarei Lili și ale domnului Paul, din care nu-i scapă nici o vorbă, a ajuns ca și gândul lui să sboare spre minunăția călătoriilor.

— Ce fericiți sunt acei care se pot duce peste mări și țări! spunea într'una domnișoara Lili.

— Ai călătorit vreo dată? întrebă domnul Paul.

— O, nu, oftă Lili. Eram prea mică. Mama și tata m'au lăsat întotdeauna acasă... Ei, dar aceste vremuri au trecut...

— Eu aș vrea, adăogă Paul, când mă voi face mare să mă duc peste tot pământul.

Iar domnul Toto se amestecă și el în vorbă și sâsâi:

— Și eu, ca să mănânc nuci de cocos și trestie de zahăr...

2

Petre cel mic povestește că el a fost de multe ori pe apă.

Această vorbire a lor începută în salon, s'a prelungit apoi din ce în ce mai înflăcărată și afară în grădină, precum și în marele parc al conacului. E un lucru cunoscut că ființele cărora le plac călătoriile, nu pot sta prea mult timp locului.

Petre — poreclit Petre cel mic —e fiul grădinarului și întovărășește adesea în jocurile lor pe domnișoara Lili și domnii Paul și Toto.

Pe el nimeni nu-l chema numai Petre, ci întotdeauna i se spune: Petre cel mic. De ce i se zice așa? Se povestește, că atunci când s'a născut el, tatăl lui mai creștea și pe un alt copil al unui frate al său, care se prăpădise și pe care îl chema tot Petre și atunci maică-sa, ca să-i deosibească, unuia îi spunea Petre cel mare, iar feciorului ei îi spunea, Petre cel mic.

Și iată, că astăzi, Petre cel mic întâlnește în grădină pe Lili și verișorii ei Paul și Toto. Ascultându-le povestirile lor despre călătorii, spuse:

— Eu am fost foarte departe pe râu în jos, cu Anton pescarul. Acolo am văzut lucruri nemai pomenite. Se zice că râul

este foarte lung, iar Anton a spus că dacă ar tot merge în jos la vale, ar ajunge la mare.

— Toate râurile se scurg în mare, spuse hotărît domnișoara Lili. Așa scrie în cărțile de Geografie, iar după puțină gândire adăogă: trebue să fie foarte lungi râurile, de oare ce marea este tare departe.

— Nu așa de departe, întrerupse Paul, cu aere de a toate știutor.

Vorbele lui Petre cel mic au pus pe gânduri pe domnișoara Lili și n'au făcut decât să aprindă și mai mult închipuirea domnului Paul.

— Ah! dacă am putea avea cel puțin un vapor ca să mergem pe apă cu el, spuse domnișoara Lili, poate am regăsi insula lui Robinson. Ce păcat, o insulă ca aceia să se piardă! O insulă în care se găsea de toate în ea!

— Poate că s'ar face descoperiri și mai mari decât aceia a lui Cristofor Columb, vorbi Paul cu toată convingerea.

— Ah! Paul, dacă ai fi un viteaz, dacă ai fi căpitan de vapor, dacă ai ști să lopătezi...!

— Știu să lopătez, răspunse grăbit Paul, am lopătat odată, de mult...

3

Cei trei conspiratori reînoiră jurământul.

Domnișoara Lili trase deoparte pe domnul Paul și-i împărtăși gândurile ei. Paul ascultă și e nespus de bucuros.

— De oarece tata și mama — deci unchiul și mătușa ta — sunt plecați fără noi, de oare ce englezoaica noastră uscată și înaltă ca un par de telegraf, a bine voit să se îmbolnăvească, noi, în loc să nu facem nimic, cred că ar fi bine... să călătorim...

— Bravo, bravo!..., strigă Paul în culmea bucuriei..., bravo, să călătorim!

Domnișoara Lili însă rămase pe gânduri, iar după câteva clipe, adăogă:

— Da, sigur, să călătorim, însă avem o piedică.

— O piedică? întrebă surprins Paul.

— Toto este prea mic și vezi asta...

Domnul Toto auzi ce se vorbea pe socoteala lui și le întrerupse convorbirea, spunându-le:

— Nu, Toto nu este mic! Toto vrea și el să se plimbe pe mare cu un vapor.

După adânci chibzueli s'au înțeles: Toto va lua și el parte la călătorie, iar domnișoara Lili, care conducea desbaterile lor, spuse împrumutându-și un aer de mare nevinovăție:

— Dacă mama ar fi aici, i-am cere voie, nu-i așa? Insă dânsa lipsește, așa că...

— Fără îndoială, încuviință și Paul; de altfel despre planul nostru nu trebue să spunem la nimeni nici o vorbă.

— Asta da, șopti în taină Lili, mai ales miss Dora, să nu afle, ea e tare fricoasă.

— Nici bătrâna Ioana, bucătăreasa, care e cicălitoare și mereu bombănește, adăogă Paul.

— Ioana face prăjituri bune lui Toto, mormăi acesta, căruia cusururile bucătărăsei, nu-l făceau să-i uite meritele pe care le avea.

— In orice caz, Toto, nu vei scoate nici o vorbă despre cele ce am pus la cale, porunci domnișoara Lili.

— Nu. Pot să și jur! răspunse Toto, căutând să-și îngroașe micul lui glas, spre a arăta însemnătatea cuvenită cuvântului pe care și l-a dat.

Cei trei conspiratori își întind mâinile și le strâng cu putere, iar pe deasupra lor, domnișoara Lili, făcu cu mâna dreaptă semnul crucii: de-acum legământul era și sfânt.

Apoi domnișoara Lili, începu să vorbească:

— Când vom fi făcut înconjurul lumii și vom descoperi insule...

— Vom descoperi multe, de asta sunt sigur, întrerupse Paul.

— Ne vom întoarce acasă, oprindu-ne fiecare câte una, iar pe celelalte le dăruim tatei de ziua lui.

— Eu voi descoperi pe cea mai mare! spuse țanțoș Toto.

— Vorba e însă că nu avem vapor, urmă Paul, întristat.

Domnișoara Lili îl ascultă și simțindu-l că începe să se descurajeze, șopti după câteva clipe, ținându-se de cap cu amândouă mâinile în semn de serioasă gândire și căutând să dea vorbelor ei o adâncă seriozitate:

— Poate... o să avem:... de unde știi?..., poate vom avea vaporul care ne trebue!

La auzul acestor vorbe toți o privire mirați, rămânând cu gurile căscate.

Domnișoara Lili se uită la ei ca și cum i-ar fi compătimit, apoi îi părăsi și cu pași mărunți, se îndreptă spre Petre cel mic, pe care-l lăsaseră departe de ei. Acesta nu s'a mâhnit că Lili, Paul și Toto s'au ferit de el, ci s'a așezat pe o buturugă și a început să mănânce cu poftă dintr'un măr și o bucată mare de pâine.

— Dragul meu Petre cel mic, începu să-i vorbească Lili când ajunse lângă el, căutând să-i fie glasul cât mai dulce, avem nevoie de ajutorul tău.

Petre tocmai înghițea mâncarea lui cea gustoasă, așa că o întrebă numai cu ochii, căci de-ar fi vorbit s'ar fi înnecat.

— Da, da, numai tu ne poți salva.

In sfârșit, scăpând de înghițitură, holbă privirea și întrebă, sculându-se în sus:

— S'a întâmplat ceva?

— Nu, făcu Lili, nimic, dar vezi tu, trebue să se întâmple... adică... vreau să spun, că tu cunoști pescari, nu-i așa?

— Pescari? O-ho..., îi cunosc pe toți și dela noi și din împrejurimi...

— Tocmai d'aia, tu ne poți ajuta...

— Eu? Se miră din ce în ce mai mult, Petre cel mic.

Domnișoara Lili îi puse prietenoasă mâna pe umeri și-i șopti:

— Ne trebue un vapor!

— Vapor?... Vapor? repetă Petre, holbând ochii.

— Ei, da, un vapor... pentru un gând al meu... Am să ți-l spun și ție... Dar trebue negreșit să ne faci rost de un vapor și să știi că nu pe degeaba, îți voi da chiar douăzeci de lei...

La auzul acestor vorbe, Petre cel mic își vârî în buzunar restul de pâine și plecă fără să mai spună o vorbă.

Toto găsește că barca e minunată și destul de mare.

4

A doua zi de dimineață Petre cel mic, a-duse domnișoarei Lili o bărcă mică și frumoasă tăiată de el cu cosorul dintr'un soc, din fundul grădinei.

Domnișoara Lili se înfurie, iar domnul Paul îi dădu să înțeleagă lui Petre, că este prost; totuși, domnul Toto găsește că barca e minunată și destul de mare.

— Ei, bine, ia-o, Toto, dacă-ți place, hotărî Domnișoara Lili și i-o dădu.

De oarece i s'a luat barca, Petre cel mic întinse mâna ca să-și primească cei douăzeci de lei făgăduiți.

Domnișoara Lili însă nu avea punga la ea.

— Iată polul, spuse cu mândrie Paul și îi întinse lui Petre banii, care luându-i, se bucură ca de primirea unei adevărate comori.

După aceasta, toți rămaseră tăcuți. In sfârșit, domnișoara Lili își recăpătă liniștea și-i trecu supărarea, apoi căută să lămurească prostuțului Petre, că ceia ce îi trebuește, nu este o jucărie, ci o barcă adevărată, o barcă de căpitan și chiar de amiral, o barcă mare și foarte solidă, care să poată să lunece pe

apă, în care să poată să stea oameni înăuntru, în care să încapă provizii, pentru că au de gând să meargă departe cu ea, foarte departe...

— Și trebue să prevezi totul,... chiar și furtunile, își încheiă domnișoara Lili lămuririle, cu un aer misterios.

De data aceasta Petre cel mic le arăta un minunat vapor.

5

În sfârșit, Petre cel mic a înțeles despre ce este vorba. Rămâne cîteva clipe pe gânduri, se mai scarpină în cap, apoi luând de mână pe Toto, face și celorlalți semn să-l urmeze, arătându-le să meargă cât mai cocoșați ca să nu fie văzuți de cineva. Părăsesc potecile, trec peste ronduri de flori, intră prin desișuri ferindu-se să nu se sgârie de crăcile care le stau în cale și după un drum destul de bun, Petre le face semn să se oprească. Au ajuns la marginea unei poene, de unde priveliștea se deschide spre capătul parcului moșiei, pe la marginea căruia curge un mic râu. Firul apei se vede strălucind în bătaia razelor soarelui și copaci mari și mici îi străjuiesc mersul...

Nici Lili, nici Paul, dar mai ales Toto, nu înțeleg de ce au fost aduși aici.

Domnișoara Lili și domnul Paul își pun această întrebare în gând, dar nu îndrăznesc să și-o spună prin vorbe: „ce căutăm în aceste locuri?" iar cât privește pe Toto, el s'a așezat

obosit pe pământ și nu se gândește la nimic: nu vrea, dar nici nu poate.

Petre cel mic le înțelege neliniștea, dar nu le spune nimic. El face mâna covată și cercetează împrejurimile. Caută într'o parte, caută în alta, se dă ceva mai înainte, apoi se retrage câțiva pași înapoi.

Lili și Paul îl urmăresc cu atenție și își zic în gând: „ce vrea? Ce caută? E ceva serios sau vrea să-și bată joc de noi"?

Cercetările lui Petre urmează. Paul e nerăbdător, iar domnișoara Lili e aproape să izbucnească, când Petre cel mic, strigă victorios:

— Iat-o! Iat-o... Sunteți salvați...!

— Ce este? întrebară ceilalți copii într'o singură vorbă.

Uimit, se ridică de jos și Toto.

— Barca... Priviți barca... care vă trebue. Acolo..., vedeți, în fund, lângă mal, în grădina învecinată cu parcul moșiei... E legată de un pom...

Toți cercetau cu privirea locul pe care Petre îl arăta cu mâna.

— O vedem, spun cu bucurie Lili și Paul, o vedem...

— Eu nu o văd, scânci Toto...

— Cum n'o vezi? se supără Lili, uite-o colo..., și-l luă de mână să i-o arate, uite-o colo...

Toto privea în delung; dar zadarnic, nu afla nimic și spuse din nou:

— N'o văd..., nu...!

Se apropiă de el și Paul și Petre, care-i spun împreună cu Lili:

— Uite-o, măi, Toto, colo, legată de pom...!

Cu ochii plini de lacrămi și gata să înceapă să plângă, îngână:

— N'o văd...

Petre cel mic luă o piatră și-o aruncă în spre locul unde se afla barca, zicând:

— Uite, unde arunc eu piatra...

— A-ha, strigă Toto, trecându-i într'o clipă tot necazul că numai el nu zărise barca, acum o văd...

— Bine c'ai văzut-o și tu, răsuflă ușurată domnișoara Lili...

Apoi apropiindu-se de Petre, întrebă:

— Și acum ce facem?

— Păi, ce să facem, răspunse Petre — să mergem spre ea...

— Să mergem spre ea, strigară în cor Lili, Paul și Toto.

Și cu toții o luară la fugă spre malul apei, unde ajung repede, minunându-se de marea descoperire a lui Petre cel mic.

Domnișoara Lili vorbi domnului Paul:

— E tocmai ceia ce ne trebue. Barca are și două bănci. Iată și două vâsle, uite și o ladă, are și cârmă și chiar un catarg cu un drapel în vârf... Bravo, bravo! și începu de bucurie să bată din palme și să joace.

Aceiași bucurie cuprinse pe Paul și pe Petre cel mic, iar Toto începu și el să-și miște greoi picioarele și să spună în același timp:

— Eu nu văd însă unde e cârma.

Dar nimeni nu-i luă în seamă întrebarea: bucuria, nu le mai dădea răgaz să răspundă lui Toto.

După ce se liniștiră, domnul Paul strânse mâna lui Petre cel mic, zicându-i:

— Te felicit și meriți drept răsplată încă douăzeci de lei.

Petre întinse mâna să-i ia.

— Păcat, urmă Paul, n'am punga la mine...

— Nici eu nu o am, spuse și Lili, dar lasă, ține minte că ai dela noi un pol..

In urmă, domnul Paul exclamă:

— Cu barca asta și curaj, se poate merge până la capul lumii!

— Și chiar mai departe..., complectă cu hotărîre domnișoara Lili.

Toto, care acum asculta fiecare vorbă cu cea mai mare atenție, întrebă dacă la capătul lumei, se găsește nuci de cocos și trestie de zahăr, ca să mănânce. Lili i-a răspuns că acolo se află tot ce cu gândul nu gândește, iar că trestia, are înșirată pe ea bucățele de zahăr, cum sunt struguri într'un ciorchine.

Toto auzind acestea, încântat, începu să sară și să joace ca un mic nebun.

Lăsându-l să se bucure așa cum înțelege el, domnișoara Lili apucă de mână pe Paul și Petre și dându-se ceva mai la o parte, îi dăstăinui lui Petre cel mic ce vor să facă cu barca, după ce mai întâi, îl puse să jure că va păstra taina cu cea mai mare sfințenie. Il încunoștiință că va fi și el părtaș la această călătorie.

— Vrei? stărui Lili.

Petre cel mic înțelese și nu prea înțelese bine tot ce i se spuse, se miră însă de gândul domnișoarei Lili și al domnului Paul și răspunse:

— Mai e vorbă? Vreau și începu să râdă.

— De ce râzi? îl mustră Lili.

Petre nu răspunse, iar Paul adăogă:

— E foarte serios ce-am hotărît. Mai ai timp să te răsgândești dacă nu vrei să ne însoțești...; noi îți facem un mare hatâr dacă te luăm și pe tine.

Atunci, Petre cel mic răspunse pe negândite:

— Merg, dacă îmi fagăduiți că va fi de mâncare pe vas.

— Sigur că va fi, spuse Paul, iar domnișoara Lili, încheiă:

— Vasul va fi aprovizionat cu hrană multă.

In felul acesta, Petre s'a angajat pe vaporul, pe care Paul, ținând cu tot dinadinsul să fie foarte curtenitor față de vara lui, l'a botezat „Frumoasa Lili", denumire, care a fost aprobată de conspiratori, mai puțin de glasul lui Toto, care spuse:

— Eu aș fi vrut să-i zicem „Toto".

Propunerea fu respinsă în unanimitate.

De altfel Toto, nici nu s'a mai gândit la ceia ce a spus.

Tatăl lui Petre cel mic este păzitorul bărcii, deci Petre, poate să o ia când dorește, de oare ce propietarul ei, care este un domn pictor și care are două bărci, nu se slujește decât de una singură ca să se ducă pe apă prin împrejurimi să facă tablouri, așa că această a doua barcă, este neîntrebuințată.

Iată deci, că soarta împlinește dorința domnișoarei Lili și a domnilor Paul și Toto, de a avea... un vapor pentru călătoria pusă la cale.

Se făcu împărțirea gradelor. Domnișoara Lili fu aleasă amiral.

6

Barca era legată cu o frânghie de un pom și ea era mișcată de apă când într'o parte când în alta.

Domnișoara Lili și domnul Paul ar fi dorit s'o aibă însă lângă ei, pe mal, să se urce în ea și s'o inspecteze. Dar nu știau cum să facă s'o tragă pe uscat.

Petre cel mic, ca și cum ar fi fost în gândul lor, își ridică în sus pantalonii — și cum era cu picioarele goale — intră în apa care nu-i ajungea nici până la genunchi și se apropie de barcă.

Cei de pe mal îl priveau plini de admirație.

Domnișoara Lili șopti tovarășilor ei:

— Ce bine înnoată?

— Cel mai bun înnotător, întări Paul.

— Nici că se poate să se afle vreun alt marinar mai curajos și mai bun înnotător ca el!

In vremea aceasta, Petre cel mic împinse cu putere de capătul bărcii, o întoarse într'o parte—ea se mișcă ușor—și-i aruncă o margine pe mal. Se urcă în ea — și stând drept în

picioare, spuse cu un glas pe care se căzni să-l facă cât mai puternic:

— Vaporul vă așteaptă...!

Cu toții se urcară în barcă. Cel dintâi care puse piciorul în vasul mult așteptat, fu Toto, pe care Paul îl luase în brațe și îl depuse pe „puntea vaporului" strigând:

— Să tragă tunurile! Sosește comandantul.

Petre cel mic imită bubuitul tunului.

In picioare, conspiratorii, cu aere mărețe, privesc câteva clipe întinsul apei, apoi salută în dreapta și în stânga—afară de Toto — care și-a băgat mâinile în buzunar să-și scoată niște bomboane pe care știa că le are ascunse de azi dimineață.

După câteva clipe, Paul spuse:

— Trebue să ținem un mare sfat, spre a împărți gradele conducerii vaporului.

— Ședința e deschisă, răspunse grăbită domnișoara Lili.

Desbaterile nu ținură mult și hotărîrile au fost următoarele: Lili, care a dat ideia acestei călătorii, va fi „amiralul șef al flotei", Paul, care a spus că a mai vâslit odată de mult și care mai târziu va intra în școala de marină și care este tare priceput în geografie, va fi „căpitanul vaporului și generalul armatei de debarcare". Toto va fi „colonelul copiilor de trupă și comandantul șalupei" (mica barcă făcută din soc, pe care o cioplise la început Petre și care ar putea fi întrebuințată cu cel mai mare folos în caz de naufragiu).

In sfârșit, Petre cel mic va fi natural, tot ce rămâne din aceste mari și înalte demnități.

Pregătirile pentru îmbarcare.

7

Imbarcarea a fost hotărîtă pentru ziua de Luni, din săptămâna viitoare, deci, au două zile bune pentru pregătire. Ei s'au înțeles ca fiecare să pună deoparte dela masă tot ce va putea înmulți alimentele echipajului, asemenea să aibă grije să-și aducă hainele de care vor avea nevoie atât pe timp de căldură cât și pentru frig, în sfârșit, să nu se uite nimic din ceia ce trebue să asigure izbânda unei așa mari întreprinderi.

Asemenea s'au hotărît, să nu se reîntoarcă din călătorie decât după ce vor fi împlinit întreg înconjurul lumei.

In aceste două zile, copiii au făcut multe drumuri furișe, strecurându-se din casă și până la marele lor vapor, prin locurile cele mai pitulate, ducând cu ei pachete mai mari sau mai mici, cu tot ce socoteau că le este de folos pentru împlinirea gândului lor de călătorie. Toate proviziile le strângeau în lada din barca vecinului pictor și pe care „amiralul șef al flotei" o numea cu mândrie: „magazia cu merinde".

In aceste împrejurări atât de grele, Petre cel mic le este de cel mai mare ajutor. El este puternic ca un turc și deși nu are decât șase ani, este îndemânatec și neobosit, dar mai presus de orice, are mai mult decât ceilalți trei conspiratori, puterea de a gândi și judeca aproape ca un om mare.

3

Domnișoara Lili a trimis la vapor un carton plin de podoabe și panglici, precum și mai multe șiraguri de perle; asemenea a încărcat o grămadă de mici cutiuțe: „daruri pentru sălbatici". A luat cu multă grijă un palton gros, bun pentru frig — atunci când vor fi printre ghețari—și nu a uitat nici pelerina de cauciuc pentru vreme de ploaie, precum și umbrela pentru soare, când vor fi în Africa.

Paul și-a adunat arme de tot felul: o pușcă, arcuri, săgeți și nu a uitat să-și ia și câteva cărți de călătorie, asemenea și o hartă pe care toată vremea a cercetat-o și pe care o socotește ca un lucru de mare preț pentru călătorie.

Toto a făcut provizii de dulciuri, dar mai ales din acelea pe care i le-a făcut „mama când a plecat" — știind cât de mult îi plac lui Toto—și cărora el le zice, ca și ceilalți copii: zaharache. Unele bucăți din acest zaharache sunt albe, altele sunt colorate; lui îi place mai mult, zaharache care este roșu. La aceste merinde el a mai adăogat: trei pesmeți, o portocală, bile, două trompete și o tobă cu care să se joace cu „micii negrii, dacă vor fi cumsecade".

Nu a uitat nici sabia de lemn cu care ar trebui să se apere împotriva lor, dacă vor vrea să se războiască cu el și a ascuns într'un colț al bărcii, o armată întreagă de soldați de plumb așezați într'o cutie de brad — cutie, care le va ține loc de cazarmă — cum spunea el când îi rânduia. Unii din acești soldați sunt călări, alții pe jos, ostași infanteriști. Are și tunari cu tunuri de aramă, care împușcă atunci când sunt încărcate cu un mic dop de plută.

Toto mai luă pe d'asupra și o menajerie întreagă alcătuită din tot felul de animale cunoscute într'o grădină zoologică.

Domnul Toto are socoteala lui: el se gândește să facă acolo, în insula pe care o vor descoperi, o mare grădină pentru aclimatizarea animalelor sălbatice.

O fi, Toto, un mic puștan numai de patru ani, dar el se crede priceput la toate. De aceia a stat multă vreme pe gânduri, dacă să ia sau nu cu el, marele lui păpușoi, omul cu două cocoașe, pe domnul Mușunache. Stând de vorbă cu el, acesta a cerut cu multă stăruință să i se facă cinstea de a întovărăși pe prietenul și stăpânul său Toto în expediția pusă la cale, încât domnul Toto, fu nevoit să-i împlinească dorința.

Petru cel mic...

— Bine, hotărî în sfârșit acesta, mă vei însoți...

Dar iată că sosi pe nesimțite lângă Toto, care își înfășura pe domnul Mușunache într'o cârpă furată Ioanei dela bucătărie, un alt domn, domnul Miau-Miau.

Acesta se apropiă, se lipi de Toto și miorlăi:

— Ia-mă și pe mine!

— Nu se poate, șopti copilul. Și-apoi unde să te iau?

— Știu tot, toarse Miau-Miau. V'am auzit aseară vorbind.

— Tacă-ți gura, nu striga așa de tare, că ni se află taina, spuse speriat Toto.

Miau-Miau își înmuiă glasul și miorlăi din nou:

— Merg și eu! Acolo, în insula nelocuită, voi mânca șoarecii și șobolanii, care poate să vă facă rău.

Toto auzind vorbindu-se de șobolani, înclină să-l ia și pe el, dar Petre cel mic se apropie de ei, îi ascultă și căută prin fel de fel de cuvinte să convingă pe Miau-Miau, că pisicilor nu le place apa și mai ales marea, pe care ei vor călători.

Miau-Miau aflând aceasta, se înspăimântă și deși întristat, se convinse că trebue să stea acasă.

— Tu vei rămâne aici împreună cu Ioana bucătăreasa, care te iubește foarte mult. Ea va avea grijă de tine.

Toto mângâiă pe Miau-Miau, care se făcu ghem pe un scaun și începu să toarcă.

Petre cel mic trecând într'o altă odaie cu Toto, îi șopti:

— Bine că ne-am cotorosit de Miau-Miau. El ne-ar fi încurcat... deși, loc am fi avut destul, că vaporul e mare.

— Da, foarte mare, întări cu toată convingerea Toto.

In ceia ce privește pe Petre cel mic, el s'a gândit ca un înțelept să aducă pe vapor tot ceia ce știa că este mai de folos și mai practic. A cumpărat cu cei două zeci de lei dați de domnul Paul, pentru barca croită de el din soc, o pâine mare și rotundă, doi cârnați, puțină brânză, pere, mere, câțiva cartofi, o varză și morcovi. A adus de-acasă și a așezat în fundul bărcii o lopată și o casma.

Domnișoara Lili l'a însărcinat să ducă „la vapor" și un borcan cu dulceață; dar nu se știe cum s'au petrecut lucrurile, că Lili sosind la corabie și cercetând borcanul, îl găsi aproape gol. Bănui că Petre cel mic vrând să afle din ce fructe e făcută dulceața, a gustat prea mult din ea, dar nevoind să înăspreasscă relațiunile membrilor echipajului vaporului, nu spuse la nimeni nimic.

9

Domnișoara Lili armată cu un ochian.

In cele două zile libere până la îmbarcare pentru mult așteptata călătorie, fiecare dintre prietenii noștri se îndeletnicea cu multă sârguință ca să-și strângă și să făurească tot ce ar mai putea să le fie de folos întru împlinirea însărcinărilor care le aveau pe vapor. Astfel, domnișoara **Lili** își croi dintr'un carton înfășurat și cusut, un ochian lung — lucru de cea mai mare însemnătate pentru un amiral — și toată ziulica face școală de felul cum trebue să privească în depărtări, cercetând cum se văd alte vapoare ce le-ar ieși în cale ca să-i atace și să fie în stare să prezică după nori și vânt, cum are să fie vremea.

Paul s'a așezat pe o bancă și vâslește cu două cozi de mătură, ca să-i fie ușor mânuitul lopeților adevărate. Când obosește — lasă de o parte măturile — și desfăcând harta, își adâncește gândirea în cercetarea ei, de oare ce este vorba să facă o călătorie îndelungată și trebue să cunoască drumul și locurile unde va fi nevoie să poposească: căpitanul Paul înțelege să-și facă toate pregătirile cu multă socoteală și să întocmească cu de-a-mănuntul planul marei călătorii.

Toto, domnul Toto, se cațără toată vremea pe trunchiul pomilor. „Colonelul copiilor de trupă" trebue să poată oricând să se urce cu cea mai mare ușurință pe catargul vaporului. Dar exercițiul lui este tare greu! Pântecul domnului Toto este puțin cam mare, brațele îi sunt scurte, picioarele nu-i sunt destul de lungi și atârnă greu la spate. Când e vorba să se ridice singur, nu poate, de oare ce nu e un lucru așa de ușor. „Pomii sunt prea greu de urcat" își zice el neizbutind; cred însă că pe un catarg va fi mult mai ușor".

Și obosit se așează lângă pom.

10

Pregătirile s'au sfârșit. Amiralul Lili a făcut inspecția proviziilor și supraveghează îndeplinirea ultimelor amănunte. Totul merge de minune și pe vapor domnește cea mai desăvârșită ordine. Zărind cei trei pezmeți aduși de Toto — și-a amintit de o zicătoare citită în cărți: „nu trebue să te îmbarci niciodată fără pesmeți" și felicită cu toată căldura pe subalternul său.

Căpitanul Paul se bate pe frunte și fața i se încruntă.

— Ce este? întreabă amiralul.

— Era să uităm tocmai ce este mai însemnat. Nu-i așa, că nu vom pleca fără să luăm cu noi pe viteazul U r s u l o i? Acest domn Ursuloi atât de bun și atât de supus nouă! Ursuloi c a r e poate în pădurile virgine și prin ținuturile sălbatice pe u n d e

„Sărmanul Ursuloi, va fi nenorocit dacă îl lăsăm acasă".

vom ajunge, ne va fi de mare folos, de oare ce el ne va prevesti orice primejdie. El nu se teme de nimeni și de nimic. Nu-i e frică de pisici, nici de șopârle veninoase. El nu se va teme, de asta sunt sigur, nici de lei, de tigri și nici de șerpi.

„El ne va îndemna și pe noi să fim curajoși!

— Sărmanul Ursuloi, spuse Lili mișcată până la lacrimi. Așa este: va fi nenorocit, dacă nu-l vom lua cu noi.

Toți porniră să-l caute pe Ursuloi. Il găsiră luptându-se cu un mare os. Amiralul îl chemă poruncitor. Ursuloi o privi mirat și cu părere de rău, își lăsă ciolanul și se apropiă.

Paul îl făcu să șadă „frumos", iar Toto — apropiindu-se — îi șopti ceva la ureche.

Ursuloi ascultă, apoi lătră de două ori, lucru care înseamnă pe graiul lui :

— Vă sunt recunoscător că mă luați cu voi. Vă puteți bizui pe mine!

După aceasta, Ursuloi își arătă marea lui mulțumire, sărind pe fiecare și căutând să-i sărute. Atât de mult a sărit pe domnul Toto, încât acesta cu toți cei patru ani ai lui și cu toate că îndeplinește funcțiunea de „colonel al copiilor de trupă și comandant al șalupei de război", fu trântit jos.

De oarece a căzut pe iarbă, Toto nu este supărat, ci dimpotrivă râde cu poftă.

Râde și nu e în stare să se ridice de jos; atunci Petre cel mic, fu nevoit să-i ajute. Il luă în brațe și plecă cu el după ceilalți înalți demnitari ai vaporului, care porniseră în frunte cu amiralul și cu Ursuloi, spre locul de îmbarcare.

11

Totul este gata. Ceasul solemn a sosit. Echipajul în frunte cu amiralul, cad în genunchi și cer binecuvântarea lui Dumnezeu pentru izbânda călătoriei. Frumoasa Lili îngână o rugăciune. Toți privesc înălțimea cerului și cer ca ruga lor să fie ascultată.

Ordinul pentru ridicarea ancorei este dat de Petre cel mic.

Odată împlinit acest act de credință, fiecare se ridică în sus, socotindu-se mai tare, mai puternic și mai plin de curaj.

Vântul începu să adie, iar drapelul de pe vârful prăjinei, care înlocuește catargul, începu să fâlfâie. Un vânt prielnic călătoriei, suflă dela răsărit.

Vechiul vas de război „Frumoasa Lili", se leagănă mândru pe apă și pare că este nerăbdător să pornească la drum.

Semnalul de îmbarcare este dat. Totul începe să se împlinească în cea mai desăvârșită regulă: întâi se urcă amiralul, apoi domnul Toto, care se așează pe un cufăr ; domnul Mușunache (păpușoiul cu două cocoașe) e lângă el, iar domnul Ursuloi se întinde pe jos și își reazămă capul pe genunchii prietenului său.

Domnul Paul și Petre cel mic, se urcă cei din urmă și se așează pe banca din fundul covertei vechiului vas de război și fiecare ia în mână câte o lopată de vâslit.

Amiralul poartă pe cap o mică pălărie de postav gris, împodobită cu o frumoasă pană roșie, ușor aplecată pe o ureche, iar părul îi sboară în vânt. Ține cu mândrie ochianul în mână și stă în picioare, în fața echipajului.

Ordinul pentru ridicarea ancorei este dat de Petre cel mic.

Frânghia care ținea legat vaporul de pom, este desfăcută în grabă. Deodată se simți o ușoară sguduitură. Domnișoara Lili și domnul Toto, surprinși de această mișcare neașteptată, își pierd echilibrul pentru câteva clipe, dar nu este nimic, își revin în dată.

Barca prinde să lunece pe apă înainte ca lopătașii să înceapă să vâslească.

— Cu atât mai bine, spuse căpitanul Paul. Curentul apei ne este prielnic, deci să ne folosim de el...

Petre cel mic căruia îi plăcea să nu se obosească, scoase din buzunar câteva nuci și începu să le mănânce, căutând pe cât se poate, să se ascundă de ceilalți.

Toto însă îl văzu și-i spuse:

— Dă-mi și mie una, dar să fie curățată...

Domnul Miau-Miau, care a ținut să vadă plecarea vaporului cu prietenii lui, care se duc să facă înconjurul lumei, a sosit cu întârziere în port și e nespus de îndurerat că nu le-a putut strânge mâna și să le ureze călătorie bună.

12

Pământul începe să piară.

Toto este încântat, văzând cum vaporul înaintează — alunecând pe lângă el arborii și malurile, iar casele aproape că fug.

Parcul conacului moșiei nu se mai vede.

„Frumoasa Lili" înaintează plină de mândrie între două maluri înflorite. Livezile se întind acoperite cu flori.

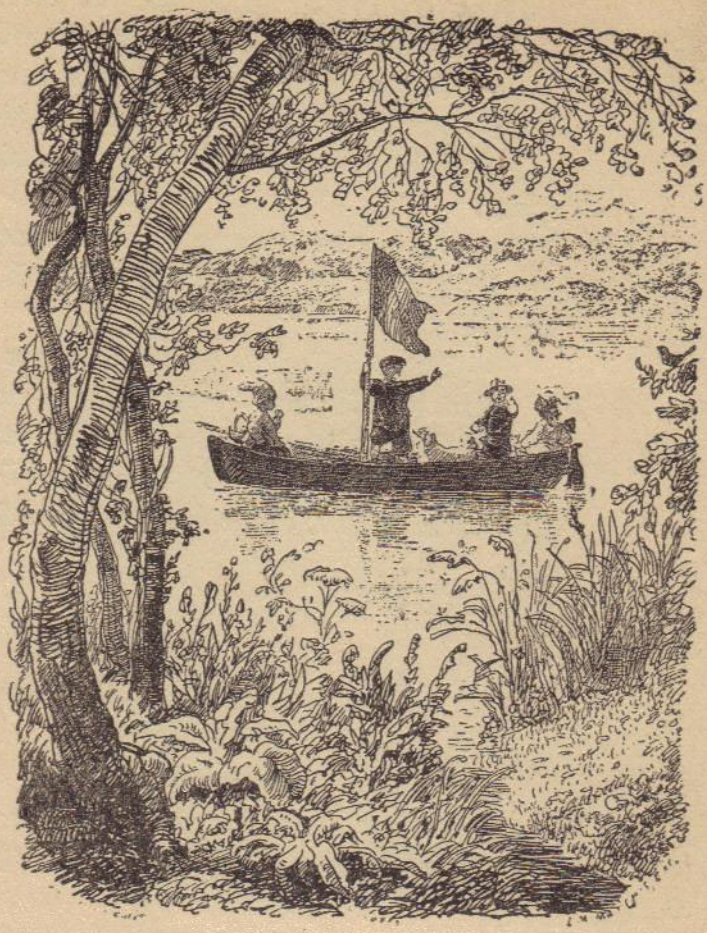

Pământul se îndepărtă, Toto este încântat.

Toto ar fi dorit să se oprească vaporul, spre a aduna buchete de flori pe care să le dea micei lui verișoare — domnișoarei Lili.

— Cu neputință, spuse amiralul și respingând cererea „colonelului copiilor de trupă", vorbi căpitanului: Căpitane Paul, după părerea dumitale, cu câte noduri mergem pe oră...?

— Mai multde o mie, răspunse Paul; apoi adăogă: după felul cum navigăm, vom fi în curând în America. In clipa de față, coasta Franței nu se mai vede, am lăsat-o mult în urmă...

In depărtare se zăresc nori de fum printre care uneori scapără licăriri de lumini roșiatice. Se auzea și un sgomot îndepărtat al loviturilor de ciocane pe fiare grele.

Intreg echipajul își îndreaptă privirile către aceste locuri.

Amiralul își pune în funcțiune marele ochian.

— Ce poate să fie acolo ? se întrebau cu toții — afară de Petre cel mic, căruia îi părea rău că și-a sfârșit provizia de nuci.

Ceilalți membri ai echipajului, uitându-se unul la altul, își spun :

— Ce se vede oare în zarea îndepărtată?

In sfârșit, Petre cel mic se uită și el spre locul arătat și vorbi :

— Sunt atelierele de fierărie ale bătrânului Ruginoiu.

Amiralul îl privi disprețuitor și ridică din umeri.

— Te înșeli, marinare..., acolo este cețoasa Anglie.

— Așa este, întări și Căpitanul Paul, cercetând harta care o avea în mână, acolo este perfida Anglie, pământul negustorilor.

13

— Da? se miră Pete cel mic, apoi bucuros, în văzul tuturor, începu să mănânce o nucă pe care spre mulțumirea lui o găsise ascunsă în fundul unui buzunar.

Toto vorbi cu supărare:

— Eu nu merg în Anglia... Acolo sunt numai guvernante pe care pe toate le chiamă Miss și sunt ale dracului...! Ele silesc pe băieți să învețe și-i pedepsește să mănânce pâinea fără unt și fără miere dacă nu învață să citească bine... Eu știu ce pățesc dela englezoaica noastră de acasă.

Suntem în plină mare... Vedeți dacă apa e sărată.

Intreg echipajul abia izbuti să-l potolească pe Toto, asigurându-l, că nu se vor duce în acest pământ prea cunoscut.

Căpitanul Paul încheiă:

— „Frumoasa Lili" — acest mare vapor de război, este menit pentru o soartă mai glorioasă!

Amiralul strânse mâna căpitanului și-l felicită, spunându-i:

— Ai vorbit ca un înțelept! Ești un geniu..!

Din fundul vaporului, Toto strigă de două ori:

— Ura! Ura!

Râul începu să se lărgească.

— Suntem în plină mare, strigă căpitanul Paul. Vedeți dacă apa este sărată.

Fiecare o gustă.

— Da, este sărată, spuse Lili.

— Este sărată, întări și Toto, băgând mâna în apă și gustând-o cu degetul.

Petre cel mic, care și el a gustat apa, pentru că așa ceruse căpitanul vaporului, nu o găsește sărată de fel, dar ca să nu i se spună că este prost, nu zise nimic.

De altfel, domnul Paul este mai învățat decât el și dacă a spus că este sărată, trebue să-l creadă...

14

— Cârma la stânga! strigă căpitanul, care se temea să nu acosteze în Anglia.

Amiralul mândru, dădu cârma la stânga, iar căpitanul Paul vâslește cu putere lopata sa. Vasul de război începu să se învârtească pe loc, iar lopata cu care a vâslit Paul a aruncat stropi de apă pe d'asupra capului lui Toto. Acesta, care a simțit câteva picături de apă pe față, găsește că s'a schimbat vremea și a început să plouă.

«Cum spui timp frumos, când pe mine m'a stropit pe față».

— Ba nu, spuse căpitanul, timpul e frumos!

— Ba da, se răsti Toto. Cum spui timp frumos, când pe mine m'a stropit pe față.

Paul îl lămuri că a fost numai o picătură de apă adusă fără voia lui de lopata sa, dar Toto nu înțelege nimic din ceia ce i se spune și fu nevoit să tacă.

Petre cel mic, care avea însărcinarea să vâslească și el, își dădu seama, că dacă vâslește mai puțin, îi e mai bine și atunci lăsând lopata deoparte, își încrucișă brațele.

In vremea aceasta, râul s'a lărgit foarte mult. Abia i se mai zăresc malurile.

— Iată Oceanul! strigă căpitanul Paul.

— Da. Oceanul Atlantic! răspunse amiralul.

Petre cel mic își dă seama că ceia ce vede Paul nu este altceva decât revărsarea râului, ceia ce face să pară că este un mare eleșteu, dar nu răspunse nimic la vestea dată de căpitan că au intrat în Ocean, pentru a nu atrage asupra sa glumele sau bătaia de joc a întregului echipaj.

După o vreme, domnișoara Lili îl întrebă dacă a avut grijă să aducă pe vapor și un butoi cu apă.

— Butoi cu apă? se miră Petru cel mic.

— Ei, da, butoi cu apă..., se răsti amiralul.

Petru cel mic îi răspunse, că a socotit că nu era nevoie să aducă apă la râu...

— Hotărît, sărmanul Petre, nu e bun de nimic, e un prost! spuse căpitanul, vorbind în șoaptă amiralului.

15

Auzind vorbindu-se despre apă, Toto descoperi marea noutate, că-i e foame.

Amiralul Lili îi porunci să supună această cerere, marinarului însărcinat cu aprovizionarea. Petre cel mic întrebă pe d-l Toto, ce dorește?

Căpitanul Paul îi aruncă niște priviri furioase.

Toto ar vrea ceașca lui cu ciocolată pe care nu și-a luat-o azi dimineață, de oarece au plecat pe furiși și cu noaptea în cap; dar marinarul cu aprovizionarea îi dădu numai un măr și o bucată de pâine.

— Nu este copt la cuptor, făcu Toto, cu totul desnădăjduit.

Atunci, Petre cel mic le dădu sfatul să tragă vaporul la mal: acolo îi va fi ușor să-i coacă mărul.

Amiralul respinse cererea, spunând:

— Nu se poate! Am putea cădea în mâinile sălbaticilor!

— Chiar așa e, ei au și apărut, strigă căpitanul Paul, arătând un grup de oameni, care se scăldau în valurile... Oceanului.

— Sălbatici? Sălbatici? întrebă Toto... Ce este aia?

— Sunt oameni, care uneori mănâncă carne crudă... răspunse Lili.

— Căpcăuni! țipă Toto. Mie mi-e frică de căpcăuni; și începu să plângă.

Petre cel mic vrând să-l liniștească, îi spuse:

— Domnule Toto, acei căpcăuni sălbatici, pe care-i vezi acolo, nu sunt alții decât Ionică, băiatul fierarului, Toancă, nepotul clopotarului și Spiridon, feciorul cismarului.

Căpitanul Paul însă îi aruncă niște priviri așa de furioase, încât Petre încetă să mai vorbească de acei pe care-i cunoștea foarte bine, iar căpitanul, cu o lovitură de lopată, îndepărtă vaporul, de aceia ce el numea „coasta Africei".

Amiralul aflând că se găsesc în Africa, își scoase mica pălăria și făcându-și vânt cu ea, îngână:

— Doamne, ce căldură! Zăduf nu altceva!

In această vreme, consiliul echipajului hotărî să mănânce merele crude.

— In Africa e bine să ai cu ce să te răcorești...!

— Dar cârnat nu mâncăm? încercă să întrebe Toto.

— Nu. Acela îl păstrăm pentru masa dela prânz.

Petre cel mic făcu împărțeala merelor.

16

In vreme ce mâncau, timpul s'a schimbat: începu să cadă picături mari de apă călduță.

— Ne amenință o furtună! strigă amiralul.

— Suntem pe meleaguri proaste, spuse căpitanul Paul. Pe aici au fost multe naufragii. Trebue să deschidem bine ochii.

„Ne amenință o furtună", strigă amiralul.

„Vedeți acel teren, care înaintează în mare? adăogă el, arătând o bucată de pământ la o depărtare, ceva mai mult de o sută de metri...

— Acela, întrerupse Petre cel mic, este terenul de păşunat, pe care îl stăpânește laptagiul Chiru.

— Păşuna laptagiului? țipă furios căpitanul, făcând ochii mari și amenințând cu pumnii. Vai de capul tău, prostule...! Acolo e Capul Bunei Speranțe dela marginea Africei, Capul Furtunilor, domnule! De-acum vom pătrunde în marea Indiilor.

— Marea Indiilor! exclamă amiralul. Ah! ce frumos lucru e să călătorești!

— Auleo, fraților, voi nu vedeți că plouă? Pe mine m'a făcut leoarcă, spuse Toto înspăimântat.

Amiralul își deschise umbrela ca să ferească pe Toto de ploaie și întrebă pe Petre dacă a fost prevăzător să ia un cort.

— Cort ? De unde ? întrebă acesta.

— Ce dobitoc! șopti printre dinți amiralul.

Nu știm dacă Petre a auzit sau nu, vorba drăgostoasă ce i s'a spus, dar el urmă:

— Dacă vreți, putem coborî pe pământ, să ne adăpostim sub un pom.

Amiralul răspunse, că aceasta e o idee foarte proastă, de oarece este primejdios să stai sub pom, atunci când fulgeră și tună.

— Dar nu fulgeră și nici nu tună, îngână Petre.

Căpitanul îl privi disprețuitor și ridică din umeri; apoi pentru a întări cuvintele amiralului, vorbi hotărît:

— Tună întotdeauna la Capul Furtunilor. Pot oare să fie furtuni fără tunete ?

Petre cel mic ascultă cu toată atenția, dar nu aude sgomotul tunetului.

— Cu siguranță că este surd, spuse furios căpitanul, vorbind amiralului.

Petre cel mic ca să nu supere echipajul vaporului și ca să ferească pe domnul Toto de ploaie, le împărtăși următorul plan:

— De oare ce vâslele nu folosesc la nimic — pentru că vaporul merge și singur — s'ar putea să facem cu ele un fel de colibă, punându-le la marginea bărcii la o mică depărtare de prăjină.

— De catarg, poate vrei să zici, îl întrerupse amiralul cu autoritate.

El tăcu o clipă, apoi urmă :

— Da, ai dreptate, de catarg..., și pe urmă facem un acoperiș cu șorțul de bucătărie al Ioanei. (Cu acest șorț, Petre cel mic a adus toate alimentele la barcă înainte de plecare în călătorie).

— Ideia e bună! Ce zici, căpitane? întrebă amiralul.

— Da, încuviință acesta.

— Atunci, se aprobă, fu răspunsul.

Petre se așeză pe lucru și ajutat de Paul, cortul fu de îndată rînduit, iar căpătăile șorțului au slujit drept sfori, ca să-l lege de lopeți și prăjină.

A ieșit un cort destul de frumos și întreg echipajul se simte foarte bine sub el.

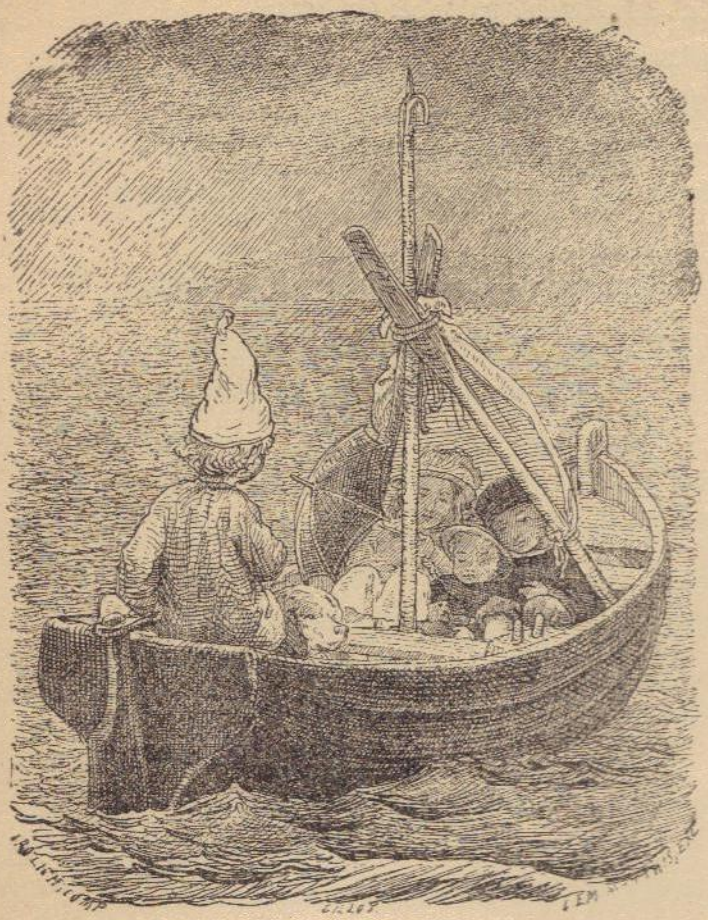

Dar iată că s'a pornit o furtună adevărată.

17

Dar iată că s'a pornit o furtună adevărată. Vântul suflă groaznic și face valuri destul de mărișoare. Tunetul bubuie. Cerul s'a întunecat. Fulgere orbitoare urmate de descărcări înspăimântătoare, silește echipajul să închidă ochii și să-și astupe urechile.

Din fericire, domnul Toto a adormit, ținând în brațe capul lui Ursuloi.

Doamne, câtă spaimă ar fi fost pe el, de oare ce ar fi văzut că amiralul, nu se mai socotea în siguranță, iar căpitanul marelui vapor, își ascundea foarte prost neliniștea de care era cuprins.

In adevăr, vaporul de război se apleca într'o parte și alta; era prada valurilor. Cârma de direcție este smulsă din puternicele mâini ale amiralului și el este nevoit să se agațe de bancă, ca să nu fie asvârlit în Ocean. Prăjina—minunatul lor catarg — se îndoia să se rupă, iar pânza cortului e amenințată să fie sfâșiată.

Petre cel mic însă este liniștit. El și-a făcut semnul crucii și nu mai are de ce să se teamă.

Amiralul și căpitanul văzându-l că se închină, găsesc că el a avut o ideie foarte bună și îngenunchind, fac o scurtă rugăciune.

De-acum ei socotesc că sunt sub protecția Aceluia care comandă valurilor și vânturilor.

„acum știu și eu ce este un vulcan“

18

Dumnezeu a ascultat ruga lor. Vijelia a trecut ca orice furtună de vară.

Este atât de cald pe puntea vaporului, încât căpitanul Paul își scoate vesta cea mică, iar amiralul, pardesiul. După aceasta, mândrul și viteazul amiral, care a înfruntat groaznica furtună de pe Ocean, își reia ochianul, care 'n timpul vijeliei căzuse pe jos și se duce la postul de comandă, unde cu cea mai mare atenție începe să cerceteze orizontul.

In vremea aceasta, vaporul își urma drumul în liniște în josul apei. Deodată, amiralul strigă:

— Pământ!... Pământ..., în sfârșit!...

— Ce pământ? întrebă Paul.

— O insulă, răspunse domnișoara Lili, de oare ce acel loc este înconjurat de jur împrejur de apă.

Grăbit, căpitanul cercetă harta, apoi cu bucurie spuse și el:

— Este „Insula Franței“! Insula lui Paul și Virginia.

— Să debarcăm! Să debarcăm, porunci amiralul.

Vântul însă sufla de parte opusă — și astfel că „Insula

Franței", care nu este altceva decât o mică colină năpădită de apa care a inundat-o — fu depășită de vapor, spre marea părere de rău a amiralului.

In vremea aceasta, fel de fel de lucruri noui vin unele după altele, în această minunată călătorie în jurul lumei.

Nu mult după ce s'a îndepărtat de insula pe care n'au putut să debarce. Toto, care se trezise din somn când amiralul poruncise debarcarea, își îndeplinește și el însărcinarea de marinar iscusit, privind prin mâna lui jumătate închisă, întreg orizontul și semnalează cu glas tare:

— Se vede o dâră de fum în depărtare!

Toți privesc spre locul arătat de Toto.

— Acolo, spuse căpitanul Paul, este vulcanul insulei Bourbon.

— Un vulcan! strigă cu bucurie amiralul.

— Un vulcan? întrebă Petre cel mic, foarte mirat.

In adevăr în acea parte era un delușor, iar din locul lui cel mai înalt, ieșea un fum gros și negru.

— Mă bucur că acum știu și eu ce este aia, un vulcan: adică este bunul prieten al tatălui meu, bătrânul Grigoriță care își face cărbunii lui pe care-i vinde la oraș...

— Cărbuni? Cărbunii lui? spuse mânios căpitanul; apoi privindu-l de sus în jos cu dispreț, urmă: uitați-vă la a toate știutorul Petre, care ia drept foc de cărbuni, vulcanii!

— Este curat nebun! mormăi Lili.

Căpitanul Paul și Toto — „colonelul copiilor de trupă" — sunt de aceeași părere cu amiralul.

Petre cel mic se roși până în albul ochilor, se uită pe rând la fiecare din tovarășii de călătorie și nu răspunse nimic.

In acea clipă se hotărî să nu mai scoată un cuvânt, dându-și seama, că tovarășii lui socot, că oridecâte ori deschide și el gura, nu spune decât prostii...

In mintea lui însă, găsește că gluma călătoriei merge prea departe și curentul apei este destul de puternic, iar „Frumoasa Lili" se îndepărtează prea mult de conacul moșiei...

„Suntem pierduți, strigă amiralul“.

19

Marele vapor de război își urmează cursa cu repeziciune. Au trecut prin fața continentelor, peninsulelor, pe lângă nenumărate insule și insulițe — adică părticele de pământ mai mari sau mai mici, pe cari apa le-a despărțit după cum a vrut.

Domnișoara Lili și domnul Paul au recunoscut cât se poate de bine și ușor: Indiile, insulele Sonde, Australia.

In aceste ore, sunt în plin Ocean Pacific și navighează cu cel mai mare curaj și îndrăzneală peste întinsul Oceanului.

Echipajul trebue să fie cu băgare de seamă, de oare ce Oceanul este de multe ori furtunos și plin de primejdii.

„Amiralul șel al flotei“ ține cârma cu mână sigură, iar la nevoie Toto — „colonelul copiilor de trupă și comandantul șalupei“—care ațipește din când în când, atunci când se trezește, este gata să-i dea ajutor cu mâinile lui cele mici.

Deodată, se zărește o insulă mare; de rândul acesta era o insulă adevărată.

Paul, „căpitanul vaporului și generalul armatei de debar-

care" își cercetează harta cu toată atenția (dar care nu știm cum s'a făcut că era întoarsă cu susul în jos) și spuse cu glas tare:

— Este insula lui Juan Fernandez, cunoscută de întreaga omenire prin șederea lui Robinson Crusoe în ea.

— Ce fericire! strigă amiralul.

— Ce fericire, țipă și domnul Toto. In sfârșit, aici vom găsi trestia de zahăr și nuci de cocos și atâtea alte bunătăți, pe care abia aștept să le mănânc!

— Nu, nu! vorbi Petre cel mic, care-și uitase de hotărîrea ce luase de a nu mai scoate un cuvânt, acolo este „insula grănicerilor". M'a dus tata de două ori pe ea...

De data aceasta, întreg echipajul își dădu seama că „marinarul de rând" depășește orice limită și că se întrece cu gluma.

Amiralul șef al flotei bate din picior și spune cu glasul cel mai aspru din lume:

— Savantule, tacă-ți gura! Dacă mai scoți o singură vorbă, dau ordin să te agațe în vârful catargului.

Petre tace chitic. Și el dorește din tot sufletul să vadă insula lui Robinson Crusoe, de care în cele trei zile din urmă a auzit atâtea vorbindu-se, dar zadarnic se freacă la ochi, ca să poată împărtăși părerea căpitanului, însă nu izbutește...

Din fericire, superiorii lui de pe vapor, prea ocupați să privească în depărtarea închipuirei lor, nu mai băgară în seamă încăpățânarea lui.

Amiralul Lili și căpitanul Paul sunt atât de adânciți în admirarea insulei lui Robinson, încât uitaseră chiar și de conducerea vaporului. Numai când nu mai era cu putință să schimbe cârma, căpitanul Paul își dădu seama că vasul de război, care mergea cu toată iuțeala, era amenințat să se lovească de niște stânci... uriașe.

— Suntem pierduți! strigă Amiralul.

Abia a fost scos acest țipăt de alarmă și domnișoara Lili, căpitanul Paul, bietul Toto și prietenul lui Ursuloi, căzură unul peste altul în urma unei izbituri puternice.

In timp ce amiralul țipă, căpitanul Paul se înfurie, domnul Toto plânge, iar domnul Ursuloi latră și urlă, Petre cel mic își

stăpânește râsul cu multă greutate. El îi privește pe toți cu milă, pentru că are suflet bun.

Dacă l'ar fi văzut căpitanul Paul, cu siguranță că l'ar fi pus în lanțuri și l'ar fi aruncat în fundul vasului:

Pe bordul unui vapor, dar mai ales al unui vapor de război, este nevoie de disciplină, iar respectul față de superiori este temelia navigației...

20

In sfârșit, echipajul s'a ridicat de pe fundul vasului. Rochia amiralului s'a murdărit și pe alocurea s'a rupt. Căpitanul Paul și-a făcut o vânătaie pe pulpa piciorului, dar nu a murit. Domnișoara Lili îi leagă rana cu batista ei înmuiată în apă de mare.

— Apa sărată, face foarte bine la răni, spunea ea, cu cel mai duios glas de soră de caritate.

Amiralul Lili îi leagă rana cu batista ei înmuiată în apă de mare.

Domnul Toto nu și-a făcut nici un rău, dar nu este de fel mulțumit de cele întâmplate, de oare ce în învălmășeală, bucățica lui de zaharache, a căzut în apă. Balenele au să i-l mănânce și asta el n'o vrea.

Cât privește pe Ursuloi, cum s'a văzut scăpat de vălmășag, s'a aruncat în apă ca un viteaz și a trecut pe insulă. De pe mal, el latră vesel și prin fugă și sărituri, îndeamnă întreg echipajul să-l urmeze.

— Iată acum vaporul nostru prins între două mari stânci, spuse căpitanul, cu glas îndurerat.

— De unde, sări cu vorba Petre cel mic, neputând să se stă-

stăpânească, astea nu sunt stânci, ci niște bolovani pe care i-au așezat oamenii ca să le fie mai ușor să coboare pe insulă, sărind de pe una pe alta...

Echipajul îl disprețuește și nimeni nu răspunse vorbelor lui. De altfel, trebue să fiți cu toții de aceiași părere cu superiorii lui, că Petre cel mic este un prost, un caraghios care nu înțelege nimic, care vede cu totul altceva decât este cu adevărat și atât de mărginit, că nu pare mirat nici odată de minunatele descoperiri ale echipajului.

Domnișoara Lili și domnul Paul privesc spre insulă cu multă teamă și după părerea lor, ea este încă tare departe. Ei se întreabă unul pe altul:

— O fi locuită?

— Cine poate ști!

— Dar dacă or fi sălbatici pe insulă?

— Sau lei? Sau poate tigri, care sunt mai răi de cât leii? Sau cine știe, vor fi și șerpi veninoși, se înfioră căpitanul Paul.

Amiralul și căpitanul își schimbă în șoaptă părerile, ca să nu înfricoșeze pe sărmanul Toto.

Domnul Toto însă nu ia seama la cele ce vorbesc ei, el privește într'una apa care i-a înghițit bunătate de zaharache.

Deodată, dă un țipăt de bucurie. Toți se întorc surprinși spre el, neliniștiți să vadă ce s'a întâmplat.

Toto, foarte fericit, le spune că vede zaharache al lui în fundul mării și roagă frumos pe Petre cel mic:

— Du-te și adu-mi-l...

21

Nici una nici două. Petre cel mic își scoate ghetele, sumetecă pantalonii (ciorapii nu avu nevoie să-i scoată, pentru că nu avea) și coborînd în apă — care nu era adâncă decât până la genunchi — se udă puțin și aduse triumfător, bunătate de zaharache, lui Toto.

Petre rămase la marginea bărcii, cu picioarele în apă.

Zaharache și homarul domnului Toto.

Când domnul Toto fu din nou în stăpânirea acestui dulce atât de mult prețuit de el, îi scăzu bucuria, de oare ce se făcuse mult mai mic: îl topise apa.

— Cu siguranță că rechinii au supt din el, spuse cu toată convingerea amiralul.

— De unde, întrerupse Petre, căutând să-și stăpânească râsul, a început să se topească de apă.

Amiralul îi întoarse spatele, iar Toto nu este convins de spusele lui Petre; el crede mai de grabă că s'a întâmplat așa după cum a spus amiralul Lili. Cu ochii plini de mânie, el caută spre adâncimea Oceanului, rechinul, care a îndrăznit să se atingă de zaharache.

— Uite-l, uite-l! strigă el triumfător.

Domnul Toto a văzut în fundul apei un animal nespus de mare și negru, care înainta cu pași repezi spre Petre cel mic, sigur, cu gândul să-l mănânce.

— Urcă-te pe vapor, spune Toto, ia seama la animalul acela îngrozitor! Privește cum își deschide gura să te muște!

Vorbele domnului Toto au atras și atenția căpitanului, care se cufundase din nou în cercetarea hărții și apropiindu-se, se uită spre locul arătat de Toto și vede și el monstrul.

— Rechinul tău este un homar, spuse el lui Toto, cu un glas foarte liniștit, nu-ți fie teamă, dragul meu; apoi întorcându-se către Petre, îi porunci plin de curaj:

— Pune mâna și ia-l. Ia seama bine și apucă-l de mijlocul corpului, pentru ca foarfecele lui să nu-ți rupă brațul.

Petre cel mic zări racul și plecându-se, cu un sânge rece, care cutremură pe domnișoara Lili — îl scoase din fundul apei.

— Ăsta nu e homar: pe la noi, lumea îi zice rac.

Căpitanul la auzul acestor vorbe, nu mai fu în stare să-și stăpânească mânia.

— In adevăr, se înfurie el, acest imbecil care se numește Petre cel mic, crede că se află tot pe râul care mărginește grădina lui tată-su și parcul moșiei noastre.

In vremea aceasta, lui Petre cel mic i s'a deschis pofta de pescuit. El privește spre pietrele cele mari și scoate de sub ele doisprezece raci frumoși, pe care-i așează liniștit în fundul bărcii.

22

După cele dintâi clipe de mirare, racii puși în barcă, începură să umble fiecare în câte o parte, nădăjduind să iasă din această nouă locuință pe care o socoteau cu totul neplăcută. Unii din ei, se îndreptară către Toto, dar domnului Toto nu-i place această vizită și caută să scape de ei, ridicând cât poate mai sus micile lui picioare.

Domnul Toto știe bine cum sunt racii, ei sunt roșii.

— Nu vreau să am picioarele tăiate! spunea el înspăimântat.

Toto știe bine că aceștia nu sunt niște simpli raci; racii sunt roșii, stau locului, nu umblă și se găsesc totdeauna pe farfurii, cu sos bun, care înțeapă limba.

Petre cel mic, ca să-l liniștească, îi adună și-i vârî în căciula lui.

Domnul Toto se urcă în spinarea lui Petre...

23

Cu neputință ca vaporul să mai stea mult timp în această situație grea. Se aude chiar cum vasul de război a început să pârâie, ba chiar și trosnește.

Dacă se scufundă! Trebue să se facă debarcarea.

Barca se mișcă într'una, cu toate că Petre cel mic o ține cât mai aproape de mal, cu o sfoară de care a legat-o.

Amiralul nu se teme să se aventureze pe stâncile care-i stau în față și care sunt prăpăstioase. Asemenea nici căpitanul, ba chiar nici lui Toto, nu-i e frică. (Petre cel mic nu vede decât tot bolovanii puși de oameni ca să calce pe ei).

In sfârșit, totul va fi dus la capăt, cu bine.

Domnul Toto se urcă în spinarea lui Petre, care-l așează ca un pachet pe plaja unde se afla domnul Ursuloi, care-l primi bucuros și-l luă sub paza lui...

24

Mai rămâne să fie debarcat amiralul, de oarece căpitanul, are destulă putere să se salveze singur.

Petre cel mic se întoarce la vapor, ia cele două vâsle și pune una într'o mână, alta în cealaltă mână a domnișoarei Lili — ele fiind un fel de cârji mari — cu care să-și păstreze echilibrul, trebuind să sară din piatră în piatră.

Amiralul Lili debarcă.

El își învață amiralul cum trebuie să le întrebuințeze, iar acesta, începe să-și facă drum prin valurile Oceanului. Petre cel mic merge alături prin apă, ca să-i arate locul cel mai bun unde să pună piciorul. Cu ajutorul cerului, salvarea luă sfârșit.

Căpitanul Paul, rămas ultimul la bord — de altfel așa cum este datoria sfântă a oricărui marinar—sări din vapor în valuri, se luptă cu ele înnotând, trecu stâncile alunecoase și în sfârșit, ajunse pe pământ, unde întreg echipajul îl aștepta cu o îngrijorare destul de lesne de înțeles...

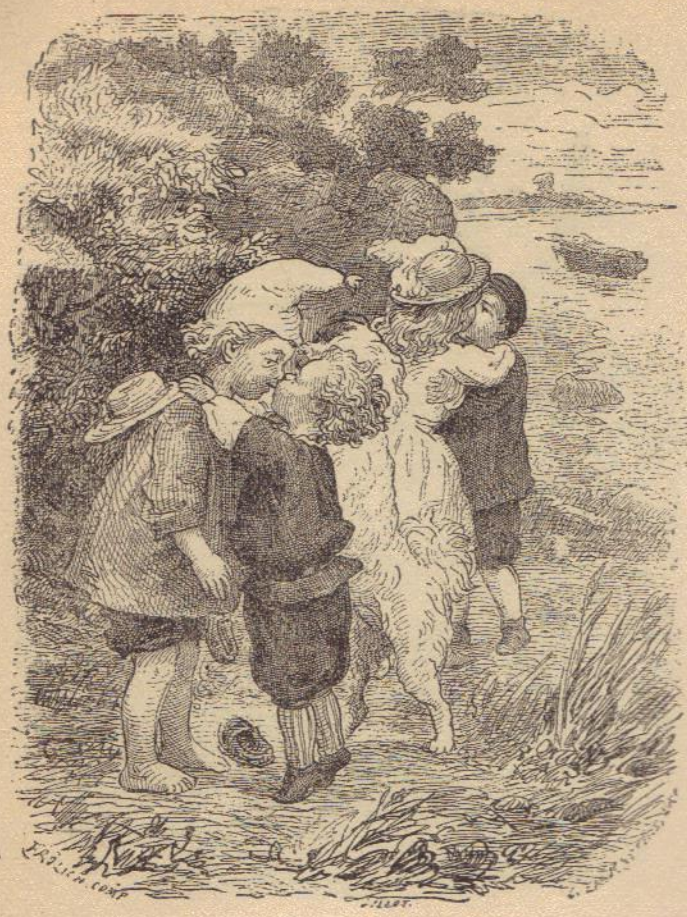

Se aruncară unul în brațele celuilalt.

25

Când marinarii se reîntâlnesc, se aruncă unul în brațele altuia și mulțumesc lui Dumnezeu pentru că i-a scăpat din naufragiu.

Amiralul mulțumește apoi lui Petre cel mic, cu glasul plin de neliniște. Toto și Ursuloi îi sar de gât și-l sărută.

Modestia lui Petre, care găsește că n'a fost prea mare lucru ce a făcut — e stânjenită de aceste manifestări de simpatie. El învârtește mereu între degete căciulița de bumbac: în felul acesta, arată tot ceia ce simte în sufletul lui.

Cred că Petre cel mic este un băiat de ispravă și nădăjduiesc că nu este numai părerea mea...

26

Ah! nenorocire!

Sărind cu prea mare repeziciune de pe puntea vaporului pe cea dintâi stâncă, căpitanul Paul a împins fără să vrea cu piciorul pe „Frumoasa Lili" spre largul mării...

Dându-și seama cu toții de această nenorocire, bucuria de până acum a naufragiaților, se schimbă într'o nespusă îndurerare.

Ce situație desnădăjduită! Ce are să li se întâmple?

Nu mai vor avea merinde! Nici haine! Nici arme!... Nici soldați !...

Barca fu luată de un curent repede și pieri curând la dreapta insulei.

S'a dus... Nu vor mai revedea vaporul...!

Chiar și Petre cel mic este foarte îngrijat. Din tot ce a rămas pe barcă, lui îi pare rău mai ales de pâinea cea mare și rotundă. In ceiace privește pe domnul Toto, el este nemângâiat și nu încetează să strige:

— Domnule Mutunache, domnule păpușoi cu două cocoașe...

De fapt, domnul Mutunache a făcut foarte rău că a rămas în barcă.

Domnul Toto îl bănuește că a făcut aceasta înadins ca să nu se despartă de cei trei pesmeți ai lui. Totuși, este foarte amărît când se gândește la primejdia ce-l amenință pe bunul lui prieten.

In timpul acesta amiralul și căpitanul Paul se dau deoparte și țin un mare sfat.

Ce situație desnădăjduită! Ce are să li se întâmple? Ce-au să se facă?

Amiralul are ochii plini de lacrămi, pe care ar vrea să și le stăpânească, dar nu poate și ele curg liniștite pe obrajii palizi de spaimă. Amiralul Lili se gândește la scumpa-i mamă, la tatăl ei — un om așa de bun — la bătrâna Ioana bucătăreasa, care a crescut-o și chiar și la miss Dora, guvernanta engleză, părându-i rău că nu i-a cerut sfatul înainte de a porni în călătorie.

Ea aruncă o privire duioasă asupra lui Toto.

In aceiași clipă, Paul și Lili întind mâinile spre el, jurând să-i țină loc de tată și mamă.

Domnul Toto, pe care jocul lui Ursuloi a izbutit să-l facă să uite de ceia ce numea el „fuga domnului Mușunache" aleargă pe plaje cu Ursuloi, care se simte mulțumit că trăiește din nou în libertate.

— Fericit copil, șoptește domnișoara Lili, privind pe micul ei verișor, fericită e vârsta care este lipsită de grijile cele mari ale viitorului...!

27

Petre cel mic văzând tristețea șefilor lui, începu să le spună, așa pe departe, că s'ar putea întâmpla să petreacă noaptea sub cerul liber și că abia mâine dimineață se vor întoarce acasă cu barca lui Anton pescarul, care obișnuește să vină pe aici spre a-și scoate plasa pe care a aruncat-o în apa de la marginea insulei.

„Nu este totul pierdut. Să mergem să cercetăm".

Căpitanul îi răspunse că nici Toto, nici Ursuloi nu au mai puțină judecată decât el.

— Mai e cu putință să te gândești la acest ajutor, urmă el, când Anton pescarul se află la mai multe mii de kilometrii de noi și care cu siguranță, nu a pus nici odată piciorul pe această insulă a lui Juan Fernandez?

— Nu trebue să desnădăjduim, spuse amiralul, dacă aceasta este insula lui Robinson Crusoe, trebue să găsim unele urme din vechiul așezământ al lui Robinson.

— Curaj! strigă Paul. Nu este încă totul pierdut. Să mergem să cercetăm!... Amiralul și căpitanul plecară, lăsând pe Toto în paza lui Petre cel mic și a lui Ursuloi.

„te pomenești că sunt otrăvitoare..."

28

Lili și Paul după ce au mers mai mult timp foarte îngrijorați de liniștea care-i înconjura și de micile viețuitoare, care fugeau printre picioarele lor, au descoperit un pom încărcat cu fructe — a căror formă și culoare le reamintea frumoasele mere — dar acesta, își spusezeră ei, „nu poate să fie un măr".

— In insula lui Robinson nu se găsea așa ceva. Fructele sunt de altfel prea roșii, vorbi Paul cu toată convingerea.

— Să culegem câteva, hotărî Lili.

— Și ce să facem cu ele? Să le mâncăm? se miră tovarășul ei de călătorie.

— Oh, nu! răspunse Lili; te pomenești că sunt otrăvitoare!...

Paul sărind în sus de mai multe ori, izbuti să ia un fruct din acest pom misterios.

— Ascunde-l în buzunar, porunci amiralul.

Căpitanul ascultând-o, spuse după ce duse puțin la nas fructul:

— Nu miroase de fel a măr! Petre cel mic în calitatea lui de fiu de grădinar, poate ne va spune ce este. Atâta lucru

doar o știi și el, că asta-i e meseria când îl ajuta pe taică-su!...

Dar exploratorii nu au vreme de pierdut. Ei se îndreaptă spre o pădure pe care au zărit-o în spatele unor stânci.

— Privește cât sunt de înalți copacii, șopti Paul.

— Și foarte deși, adăogă Lili. Trebue să fie tare întunerec în acea pădure.

— Ca în toate pădurile neumblate, urmă Paul. Să mergem să vedem. Vino cu multă băgare de seamă după mine.

— Nu, răspunse curajoasă Lili, merg cot la cot cu tine; trebue să împărtășesc aceleași primejdii.

„Da, încuviință Paul, să ne întoarcem la corpul nostru de armată.

29

Cu cât se apropiau de pădure, cu atât inima le bătea mai tare.

—Ce întunerec este, își spunea unul altuia, privindu-se nehotărâți.

Deodată, un urlet înfiorător ieși din adâncul pădurei.

Se opresc împietriți de groază.

— Este un leu! abia putu să îngâne Paul.

— Să ne întoarcem ca să salvăm pe Toto, strigă Lili, desnădăjduită.

— Da, încuviință Paul, să ne retragem lângă corpul nostru de armată.

Și grăbind fuga, sosiră gâfâind și obosiți, pe plaje, fără să privească măcar odată înapoi, spre a vedea dacă dușmanul era sau nu pe urmele lor.

Vor avea însă tăria să nu spună sărmanilor tovarăși, pricina acestei reîntoarceri așa de grăbită...

Petre cel mic nu este prost.

30

Bietul Toto — „căpitanul copiilor de trupă și comandantul șalupei" — încetase să se mai joace cu domnul Ursuloi. El ședea amărît. Îl era foame. Odată înapoiată Lili, o întrebă:

— Unde sunt nucile de cocos și trestia cu zahăr, care mi-ai spus că le vom găsi aici?

— Voi, vai! răspunse amiralul desnădejduit... Încă nu am găsit nimic până acum, copilul meu!

Toto, privind la bățul pe care Petre cel mic îl ținea în mână, zise:

— Trestia asta este de zahăr?

— Nu, se grăbi să răspundă Petre, ăsta e un ciomag, nu e hrană pentru oameni.

Amiralul Lili își dădu seama că lipsa hranei, care începe să se simtă din ce în ce mai mult, va produce nemulțumirea echipajului și spuse cu amărăciune:

— Oare vom fi condamnați să murim de foame pe acest pământ atât de neprimitor?

— Sau să ne mâncăm unul pe altul ca să putem trăi? întrebă și Paul.

— Ce grozăvie! Ce grozăvie! îngână de câteva ori, domnișoara Lili.

— Așa se întâmplă în toate expedițiile, urmă Paul, ba chiar s'au văzut suflete bune, care s'au jertfit ca să prelungească viața tovarășilor!...

Și vorbind în felul acesta, căpitanul Paul, își aruncă privirile asupra lui Petre cel mic.

Amiralul îngrozit, își plecă ochii în pământ: amiralul a înțeles gândul căpitanului.

Apoi îl trage de o parte pe Paul și-i spune:

— Sărmanul Petre! Cu siguranță că ar trebui să am o foame de o sută de ori mai mare decât o am acum — cu toate că mi-e o foame grozavă — ca să mă hotărăsc să-l mănânc.

„Să mai așteptăm, Paul! Să căutăm...! Să facem toate încercările, scumpul meu căpitan, înainte de a împlini această hotărîre îngrozitoare.

Petre cel mic, care nu se îndoește de gândul năstrușnic al amiralului și căpitanului, cu toate acestea nu prea îi ia în seamă și nu pare îngândurat. Din când în când își freacă fruntea, ca și cum ar dori să scoată o ideie bună de sub ea. Incepe apoi să se plimbe pe malul apei. Ici și colo, cercetează terenul și scormonește cu privirile fiecare colțișor ascuns.

Deodată, își scoate ghetele, își sumetecă din nou pantalonii și intră plin de curaj până la genunchi în râu.

Petre cel mic — o știți și d-voastră întocmai ca și mine—nu este prost.

Ce vrea să facă? Lili îl vede mergând încet, jumătate încovoiat, ținând cu amândouă mâinile căciulița-i de bumbac desfăcută și pe care o târăște prin golurile făcute de valurile apei, în malul râului.

Din când în când se mai uită spre Lili și prin semne, îi dă să înțeleagă ca nimeni să nu facă sgomot.

Nu s'a scurs multă vreme și Petre cel mic se ridică drept în sus, scoțând în acelaș timp un țipăt de bucurie. Dintr'o săritură s'a și urcat pe malul râului.

31

Apropiindu-se de naufragiați — care și ei au dat fuga spre Petru cel mic — acesta aruncă triumfător pe nisip, la picioarele lor, un animal destul de lung, care se încovoaie și se îndreaptă într'una, sub ochii înspăimântați ai domnului Toto.

Ursuloi văzându-l, s'a dat câțiva pași îndărăt.

Petre însă chemă câinele înapoi și-i porunci:

— Mușcă-l!...

„—Mușcă-l...! spuse Petre cel mic lui Ursuloi.

Acesta se întoarse și dintr'o îmbucătură, apucând capul oribilului animal, îl omorî.

— Este un șarpe, strigă domnul Paul.

— Șarpe de mare, șarpe veninos, întări și domnișoara Lili.

— Ba nu, spuse Petre, este un pește, un țipar și încă unul din cei mai frumoși. Va fi foarte bun pentru masa noastră de astăseară.

Căpitanul Paul îl privi disprețuitor și-i zise:

— Asta numești tu țipar? Taçă-ți mai bine gura și ia seama la ceia ce vorbești, băiețașule! Tu nu vezi că este vestitul șarpe cu clopoței sau poate să fie chiar șarpele Boa...

„Ah! dacă aș avea o secure să-i retez capul...!

Și aprinse un foc bun.

32

Șarpele Boa tot mai mișcă după operația făcută de Ursuloi. Petre cel mic, care nu a auzit până acum de Boa, dar care cunoaște foarte bine ce este un țipar, apucă animalul puțin mai jos de cap și apropiindu-se de o cracă de pom, îl atârnă de gât, iar cu ajutorul micului său cosor pe care îl păstrase în buzunar, despuiă țiparul de piele, întocmai cum ai scoate ciorapul, întorcându-l pe dos.

— La urma urmei, se învoi căpitanul, poate să fie și un țipar, dar noi nu suntem Eschimoși să mânăcăm pește crud.

Amiralul — ascunzându-și marea bucurie — gândi, că tot e mai bine așa, decât să-l mănânce pe Petre.

Petre cel mic își urmă mai departe lucrul, iar când totul fu gata, plecă și aduse un maldăr de frunze și lemne uscate, pe care le așează jos la poalele unui fel de stâncă, care se afla la marginea apei. Scoase din buzunar un amnar și iască (a fost prevăzător luând aceste lucruri folositoare într'o călătorie) și aprinse un foc bun.

De îndată, țiparul tăiat în bucăți este pus pe cărbuni.

33

— Cred că nu va fi bun fără pâine, spuse domnișoara Lili.

— Și fără mustar, adăogă căpitanul.

— Mie, vorbi Toto, îmi place și așa; mustarul înțeapă la limbă, iar pâinea nu-mi prea place.

Toto văzând bucătăria lui Petre cel mic, prinse curaj și putere. După Ursuloi, Petre este prietenul lui cel mai bun.

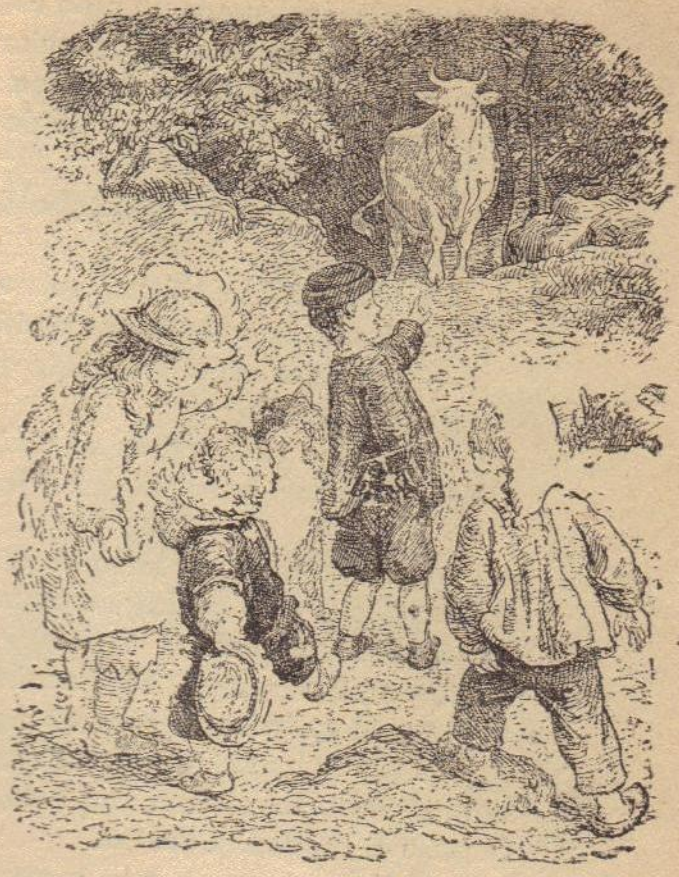

„Iată vaca...! Priviți-o...!"

Deodată, căpitanul sări în sus. Răcnetul îngrozitor din pădure îl aude din nou.

— Leul! Leul! strigă el înfiorat.

Exploratorii începură să țipe înspăimântați. Toto se ascunse tremurând în poalele roichii amiralului, care amuțise cu gura căscată.

— Potoliți-vă, spuse Petre, râzând cu poftă, este mugetul unei vaci...

Toți se priviră mirați. (Lili își dădu seama că acesta este adevărul).

Panica trecu.

Amiralul însă, nu se poate stăpâni și izbucnește într'un

hohot de râs, deși, poate nu prea este potrivit în asemenea clipe.

Căpitanul Paul e furios și chiar puțin zăpăcit, dar la urma urmei numai este supărat de ivirea unui alt fel de animal decât acela care a spus el—și de voie de nevoie—se dădu de partea lui Petre cel mic.

Un nou răcnet se aude. De data aceasta e mult mai aproape..

— Iată vaca! Priviți-o...!, spuse cu mândrie Petre.

In adevăr, vaca își făcu apariția.

— Da, da, sâsâi și Toto. Este glasul unei vaci!

Petre adăogă:

— Blânda vacă trebue să aibă și lapte bun.

Toto la auzul acestor vorbe începu să-și lingă buzele de poftă.

Intreg echipajul își întoarse privirile și zărește, la jumătatea drumului din spre pădure, o frumoasă vacă albă, care înaintează cu pași domoli.

Țiparul este uitat. Toți urmăresc pe leul cel neadevărat, și încep să se îndrepte spre el; dar văzându-i venind, vaca, se sperie și o ia înapoi. Fuge și dispare în desișul din pădure, spre marea mâhnire a domnului Toto, care nu se gândea decât la laptele ei cel bun și gustos.

— Sunt sigur că este o vacă sălbatică, spuse căpitanul Paul.

— Mi-e tot una, răspunse amiralul Lili, trebue să facem tot ce ne stă în putință ca s'o găsim și s'o domesticim...

Intregul echipaj o ia la goană după vacă.

Toto spune gâfâind:

— Dacă o prindem, eu am să mă urc călare pe ea...

34

Și urmându-și drumul ca să iasă înaintea vacii, deodată întreg echipajul, vede înălțându-se deasupra unui câmp plin cu porumb, un uriaș..., un căpcăun.

— Un căpcăun! țipară ei înspăimântați.

— Căpcăunii poate că văd și din spate, spuse înfiorată domnișoara Lili.

O fi sau nu așa, este timpul ca ei să se scape de primejdie.

Un uriaș..., un căpcăun...!

Petru cel mic escortat de domnul Ursuloi.

35

Petre cei mic, care a rămas pe loc spre a-și scoate din ghiată o piatră care-l rodea, a privit și el la rândul lui pe căpcăunul care a speriat pe tovarășii lui și i s'a părut că recunoaște sperietoarea de ciori, îmbrăcată cu o haină veche și o pălărie ruptă a unchiului Anton.

Ca să se încredințeze de adevărul acestei păreri, hotărî să se ducă până acolo, întovărășit de Ursuloi.

36

Petre cel mic, tot așa cum a plecat, adică escortat de Ursuloi, se întoarce spre echipaj, aducând pe umeri sperietoarea de ciori în vârful parului care o susținea...

Paul, Lili și Toto rămân încremeniți.

— N'a fost decât o sperietoare de ciori, spuse Petre.

— Este un uriaș, urmă cu vorba Lili, iar tu ești David, care a învins pe Goliath.

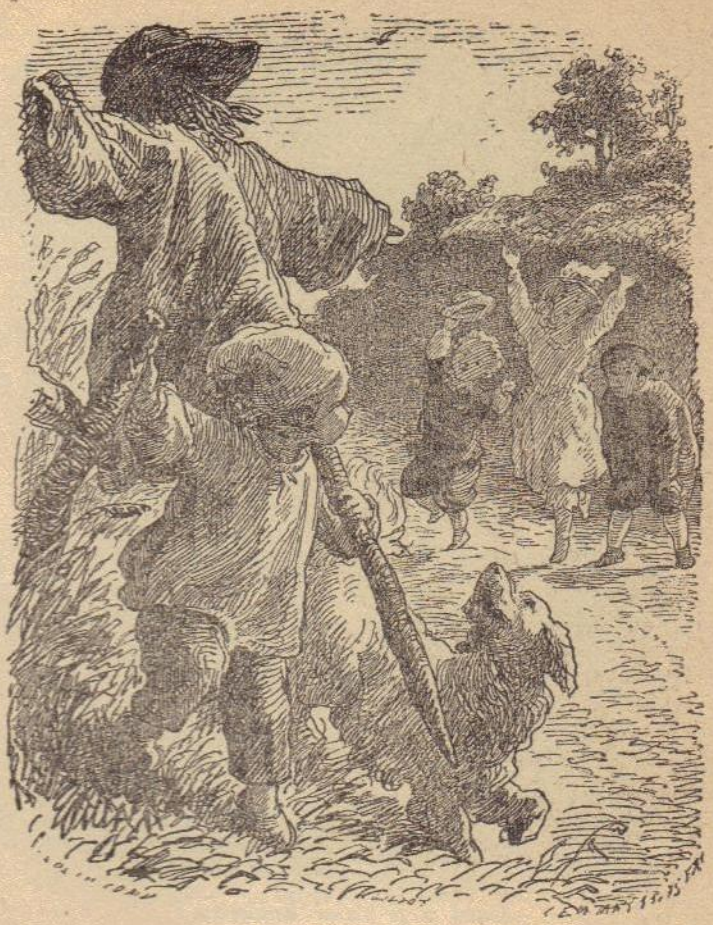

„n'a fost decât o sperietoare de ciori".

— Nu cunosc pe domnii de care vorbești; dar ori cum, victoria mea de a fi adus sperietoarea, ar putea fi chiar hazlie, dacă n'ar fi așa de greu de purtat în spinare...!

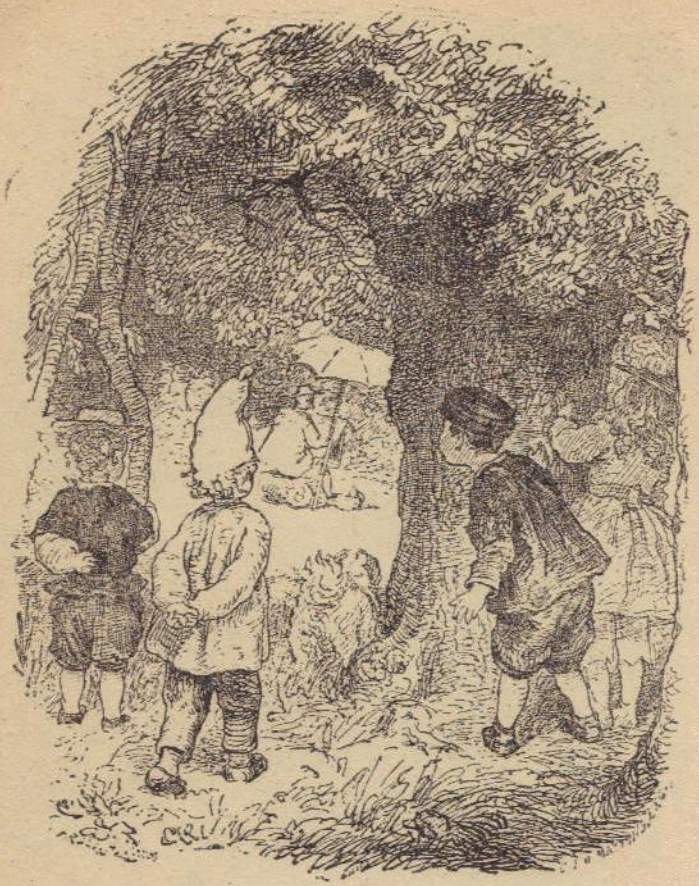

Dacă o fi chiar Robinson?

37

După această întâmplare, care i-a făcut să râdă tare mult, copiii pătrund în pădure, dar nu fac decât vreo cincizeci de pași, că zăresc în mijlocul unei poiene, o ființă cu totul ciudată, o ființă vie — de data aceasta un om — care pe cap avea o pălărie ale cărei margini îi acoperea jumătate din față, lăsând să i se vadă numai barba lui cea mare.

Stătea pe un trunchi de pom, sub o umbrelă albă, cocoțată pe un lung mâner înfipt în pământ. Această ființă ciudată privește cu mare băgare de seamă o bucată de carton așezată pe genunchi; din această pricină, el nu a văzut sosirea naufragiaților.

— Să fugim, șopti Toto, e un sălbatic!

— Dacă o fi chiar Robinson? întrebă Lili.

— Nu poate fi decât el, întări Paul; de altfel, uite și umbrela lui de soare.

— Sărmane, Robinson! urmă Lili. Și când te gândești, că toată lumea îl crede mort...

„De altfel eu nu mă împac cu sfârșitul povestei; ea este foarte plăcută când Robinson este singur și cu Vineri în insula lui, dar mai târziu, când vin sălbaticii și englezii, găsesc că este tare plicticos și aș dori mai bine să fie niște mincinoși acei care au adăogat acest sfârșit și să nu fie nimic adevărat...

38

Toate acestea se vorbeau după un pom gros, al cărui trunchi ascundea pe copii.

Domnișoara Lili se uita din când în când cu câte un ochi să vadă pe domnul Robinson. Ea găsește că are o figură blândă, dar căpitanul Paul nu este de aceiași părere: Robinson sau nu, cu siguranță că este o ființă rea, poate că a ajuns chiar un săl-

Un pom gros înapoia căruia se ascunseră copiii.

— Ah! dacă aș avea pușca sau cel puțin săgețile! spuse Paul ascunzându-se înapoia amiralului.

Toto văzând că Paul și Lili se pitesc ca să nu fie văzuți, se așează și el înapoia unui pom; dar pomul ales de el este tânăr și subțire și nu-l ascunde mai bine pe bietul Toto decât l'ar ascunde un ac mare.

Asta nu are însemnătate pentru el. Toto este liniștit și se crede foarte bine pitulat. De altfel, el închide ochii și-i strânge cu toată puterea: socoate acest lucru, un minunat mijloc ca să nu fie văzut.

Petre cel mic însă nici nu s'a mișcat. El privește ființa miste-

rioasă cu multă curiozitate. El stă nepitulat și fără pic de teamă. Faptul acesta îl face pe căpitanul Paul să fiarbă de necaz.

— Uite... uite, zice deodată Petre, Robinson al vostru este domnul pictor, care merge cu unchiul Anton ca să picteze țărmul apei și împrejurimile.

Paul este mâniat peste măsură de prostia lui Petre și l'ar bate dacă ar fi lângă el.

— Mai bine vino și tu de te ascunde, îi spune mânios căpitanul. Vino odată, când îți spun! Ai să faci să ne descopere și pe noi, dacă nu te pitești mai repede!

39

Poftim acum, vine o altă pățanie!

Ursuloi, după ce se opri câteva clipe și privi spre omul care ședea liniștit pe trunchiul copacului, își luă avânt și din câteva sărituri se duse drept la el.

Sângele îngheță în vinele copiilor.

S'a întâmplat ceiace era de așteptat: Ursuloi a declarat războiu vrașmașului și vai... ce nenorocire, ei sunt dezarmați.

Domnul Ursuloi și-a și luat poziția.

Dar ce se întâmplă?

Sălbaticul sau domnul Robinson îi face o bună primire domnului Ursuloi și cu toate că i-a dat jos de pe genunchi cartonul, el nu se supără.

Și minune! Ii vorbește ca și cum l'ar cunoaște....

Ce însemnează aceasta? Ei aud următoarele vorbe:

— O!... Dumneata erai domnule Ursuloi? Astăzi ești cam burzuluit după cum văd! Te bizui prea mult pe prietenia oamenilor, de oarece dai așa buzna peste ei fără să-i vestești!...

„M'ai făcut să trag o linie greșită, domnule Ursuloi; dar puțin îți pasă d-tale de toate acestea! Cum naiba se face că te afli în insulă la această oră? Se vede că ai luat-o la sănătoasa și ai

trecut apa înnot... Bine..., dar să stai liniștit! Te înțeleg: ai venit să-ți ei porția de zahăr... Fii cuminte... ți-o dau îndată".

Răscolind prin buzunare, sălbaticul scoase o bucată de zahăr pe care o puse pe nasul domnului Ursuloi. Acesta fără nici un fel de îndemn, s'a așezat în poziția unei santinele la pândă, ca să-și primească zahărul.

Sălbaticul îi face domnului Ursuloi, semn cu degetul, să nu se miște; iar el, care pare foarte dibaci în împlinirea acestui exercițiu, dă ascultare și stă nemișcat, făcând sluș pe picioarele dinapoi.

— Una.., spuse sălbaticul.., două!.. Pe urmă bătând din palme, strigă: trei și zahărul sări în aer, iar domnul Ursuloi — în mare admirație a copiilor—care priveau la tot ceiace se întâmplă și care nu-i bănuiau asemenea însușiri, face un salt și prinde din zbor bucățica de zahăr.

— Bravo! spuse sălbaticul, bravo! domnule Ursuloi, îți meriți cu prisosință mâncarea...

Și luând o bucată de pâine pe care o avea lângă el, i-o dădu politicos domnului Ursuloi. Acesta o mâncă dintr'o înghițitură.

40

Tare aș vrea să fiu în locul lui Ursuloi, șopti căpitanul Paul, lui Lili.

— Și eu, răspunse amiralul.

Toto nu spune nimic, dar face ochii mari. A văzut tot ce s'a întâmplat și în fundul sufletului e supărat că prietenul lui Ursuloi, nu s'a gândit de loc la el.

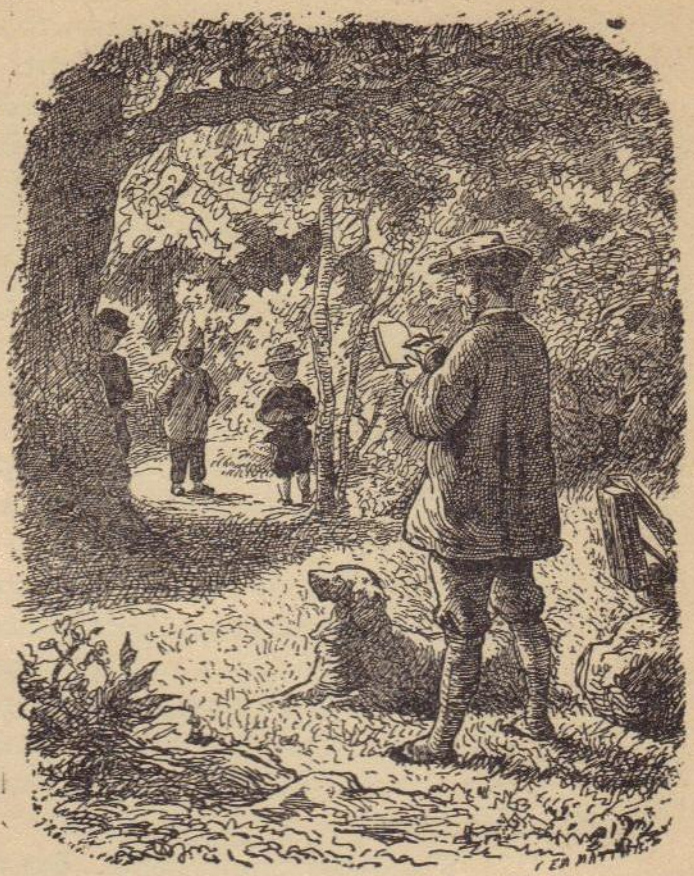

„Nu vă mișcați, spuse sălbaticul, nici o mișcare!“

Sălbaticul a cărei atențiune în toată vremea a fost îndreptată numai asupra lui Ursuloi, după puțin, își ridică ochii și își îndreptă privirile de jur împrejur, zărind în sfârșit, echipajul vaporului naufragiat.

Cel dintâi pe care îl află, fu domnul Toto, ascuns de pe micul mesteacăn, care văzând privirea sălbaticului ațintită asupra lui, împietri de groază și închise ochii cu toată puterea, rămânând nemișcat ca un arici în culcuș.

— Uite.., uite, spuse sălbaticul, iese oare de subt pământ acel băiețaș?

In aceiași clipă zări pe rând, pe Petre cel mic, pe urmă, de pe un pom gros, o bucată de rochie și jumătate din capul domnișoarei Lili și în sfârșit, pe acel al căpitanului Paul.

— Ia te uită, spuse el, sculându-se de jos, în această insulă cresc copii!... Și eu care mă credeam ca un adevărat Robinson! Poftim de mai caută singurătatea ca să lucrezi în liniște! In sfârșit, la urma urmei are să fie plăcut să-mi sfârșesc lucrul făcând niște schițe după acești îndrăsneți copii...

Intinse mâna spre ei și strigă cu asprime:

— Nu vă mișcați!... Stați liniștiți!... Nici o mișcare!.. Așa... Și reluându-și creionul, pe care-l lăsase jos mai adineauri, își spuse: „e bună uneori la ceva și nenorocirea: am vrut să pictez o insulă pustie, acum voi face una locuită de... băiețași. Tare sunt drăgălași acești micuți; dar mai ales acela care ține ochii închiși, este fermecător!"...

Nu este nevoie să mai spun, că întreg echipajul încremenit de frică, a dat ascultare fără să crâcnească poruncii sălbaticului.

Stau nemișcați în pozițiile lor, ca niște condamnați la moarte, care nu așteaptă decât lovitura care să cadă asupra lor.

— Numai de ne-ar omorî mai repede, își zise Paul în gând. Domnișoara Lili, cu toată spaima, mulțumește totuși Cerului, că sălbaticul nu se gândește să le smulgă pielea de pe corp, cum este obiceiul lor. Părul i se face măciucă în cap la acest gând îngrozitor.

S'au scurs câteva clipe..., dar micilor nenorociți li s'a părut îngrozitor.

Apoi sălbaticul puse din nou creionul pe trunchiul copacului.

— Destul, spuse el și făcând un semn cu mâna lui Petre cel mic adăogă: vino la ordine, tu...

După aceasta urmă:

— Și dumneata domnule și dumneavoastră domnișoară... tu, piciule!...

„Povestiți-mi cu de-a-mănuntul prin ce împrejurări vă găsiți în împărăția mea. Ați venit cu balonul sau pe spinarea unui delfin? Pe jos sau pe cai?, căci nu-mi închipui că ați venit înnot în acest ținut pustiu...

41

Domnișoara Lili — trebue să-i recunoaștem meritul — fu cea dintâi care se hotărî să se apropie și să răspundă:

— Domnule sălbatic, îngână ea, sau domnule Robinson — ceea ce mi-ar fi mai pe plac să fiți—vreau să vă spun tot ce ni s'a întâmplat, dacă ne făgăduești că nu ne mănânci.

Domnișoara Lili se hotărî cea dintâi să răspundă.

— Pentru Dumnezeu! răspunse sălbaticul, voi mă luați drept un căpcăun sau un canibal în stare să vă mănânce cruzi?

— Vai! se îngrozi Paul, are de gând să ne frigă!...

— Liniștește-te, mica mea domnișoară, urmă sălbaticul cu glas blajin, nu sunt nici unul, nici altul și nu trebue să vă temeți de mine; dar dacă vă dăruiesc viața, o fac cu o singură condiție: să-mi spuneți tot adevărul...

Căpitanul Paul îi-și recapătă curajul.

42

Spaima a tăiat cuvântul domnișoarei Lili. Ea simțea cum i se înmoaie picioarele. Îi venea să se arunce în genunchi în fața sălbaticului.

„Mamă! Mamă!" gândea ea.

Căpitanul Paul văzând ca Lili numai este în stare să vorbească, își recapătă curajul și înaintă cu un pas spre temutul necunoscut.

— Lili nu este vinovată, spuse el, cu o mărinimie pentru care îi vom fi recunoscători. Nici Toto nu are nici o vină. Nici Petre și nici Ursuloi. Pe mine trebue să mă pedepsiți, domnule sălbatic! Rețineți-mă numai pe mine în robie. Eu voi înlocui pe acel Vineri al d-voastră — dacă va trebui — dar pe ceilalți, iertați-i!...

Apoi el povesti cu amănunte toate întâmplările zilei, ținând să vorbească despre nenumăratele țări de a lungul cărora au trecut în această călătorie de neuitat. Făcu o descriere grozavă a primejdiilor ce le-au ieșit în cale în expediția lor maritimă, cât și despre naufragiul atât de nenorocit, mărit și mai mult, mai ales prin pierderea vechiului vas de război „Frumoasa Lili".

Mai adăogă, că întreg echipajul are o foame grozavă și

dacă i-ar scuti să mănânce țiparul fript fără pâine, țipar, care a rămas în bucătăria de la stâncă, sau pe Petre cel mic, crud— cum au socotit la început — îi vor purta recunoștință toată viața.

Sunt nevoit să vă spun în calitatea mea de povestitor, că sălbaticul râdea în barbă, ascultând această tristă întâmplare.

După ce domnul Paul sfârși, sălbaticul se ridică în sus și le ținu o cuvântare din care domnișoara Lili și căpitanul, nu scăpară nici un cuvânt. De lucrul acesta vă asigur, deși vorbirea a fost destul de lungă.

Fiecare dintre ei — chiar și domnul Toto — mai ales la început, au înțeles destul de bine, că tot ce li se spunea era adevărat.

— E foarte nobil și măreț gustul de a călători, când o faci la vârsta care poți fi de folos semenilor tăi.

„Pasările însă nu-și părăsesc cuibul fără primejdie înainte de a le fi crescut aripile, lucru la care nu v'ați gândit la începutul faimoasei voastre expediții.

„După câte îmi dau seama, văd că am de a face cu niște mici zănateci, care nu au înțeles nici un cuvânt din cărțile cu povești pe care le-ați citit și care au vrut să facă pe oamenii mari, atunci când nu sunt încă decât niște mucoși...

„Dacă Dumnezeu nu ar fi veghiat asupra voastră, domnișoară Lili—adică iartă-mă, domnișoară amiral,—asupra d-tale domnule Paul, asupra nefericitului Toto, pe care l'ați târît în această greșeală de neiertat, puteați muri cu toții în fapta voastră îndrăsneață.

„Apa este un lucru înșelător, pe care nu trebue s'o înfrunți decât atunci când ai puterea s'o stăpânești. Este foarte frumos să fii destul de tare și de răbdător, destul de curajos și destul de încrezător în Dumnezeu ca să nu fii desnădăjduit de soartă cum a fost Robinson Crusoe, spre a arăta că, dacă s'a întâmplat să ajungi numai la singurele tale puteri, mai poți îndepărta primejdiile singurătății, dar ca să te duci de bună voie în fața nenorocirei și să te expui primejdiei nefolositoare, pentru singura-ți plăcere, asta e curată nebunie și iertați-mi cuvântul, copiii mei, este cea mai mare neghiobie a unor proști.

„Este de asemenea cea mai mare nerecunoștință față de

aceia care vă iubesc și care vă dau toate îngrijirile de care are nevoie copilăria voastră. Tatăl și mama voastră—domnișoară Lili — unchiul și mătușa voastră atât de buni oameni — domnilor Paul și Toto — care țin locul părinților voștri, care i-ați pierdut, ar avea tot dreptul, începând de azi dimineață, să creadă că nu-i iubiți de fel..."

43

— Îi iubim, îi iubim foarte mult, strigară copiii izbucnind în plâns, aruncându-se în genunchi în fața celuia care le vorbise.

„O, domnule sălbatic, noi îi iubim nespus de mult!..."

— Nu ați dovedit-o prin strengăria voastră de astăzi, răspunse sălbaticul; apoi urmă: în viață nu trebue să crezi în visuri și să jertfești binele pe care-i ai în mână, ca să alergi după ferici închipuite.

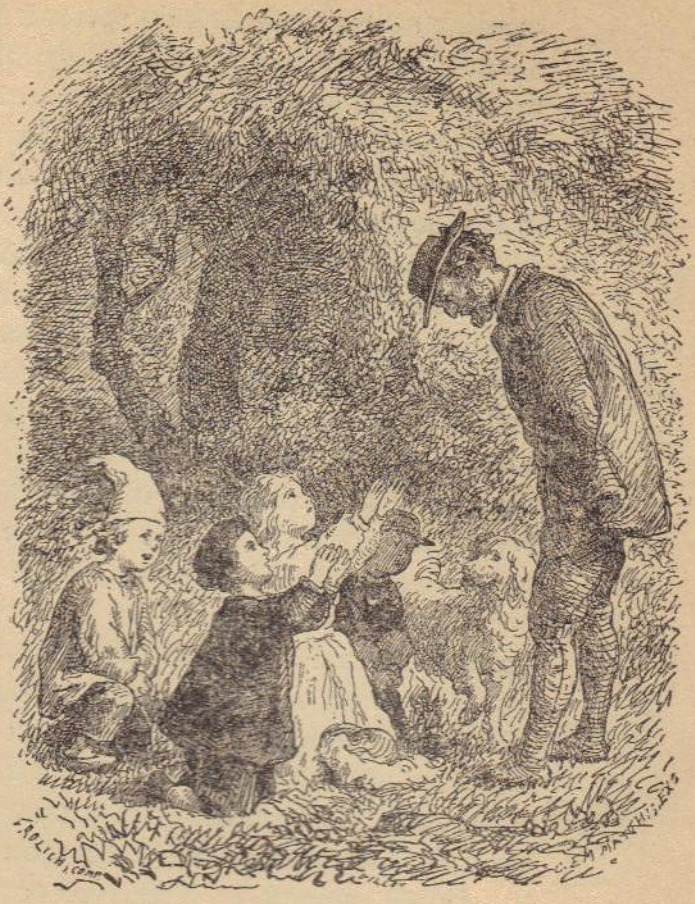

„Oh! domnule săblatic noi îi iubim nespus de mult!"

„Robinson Crusoe a avut de luptat împotriva nenorocirei pe care nu a căutat-o și s'a arătat prin cumințenie și curaj, superior în toate grelele împrejurări prin care a trecut; dar nici o zi din viața trăită în insulă—ori cât i s'ar fi părut de bine—să nu credeți că a fost cu totul mulțumit și nu a dorit tovărășia semenilor lui, familiei, prietenilor și mai ales aceia a patriei pierdută! Dovadă este că, cu toate mângâierile pe care Dumnezeu i le-a dăruit în desnădejdea lui, a primit cu bucurie neasemuit de mare, sfârșitul tristei singurătăți.

„Dacă Bunul Dumnezeu nu m'ar fi scos în calea voastră, dacă ați fi fost nevoiți să fi petrecut o singură noapte în această

insulă, v'ați fi îmbolnăvit de spaimă și de mai cine știe ce boală grea. Și vă întreb: cine v'ar fi îngrijit aici, dacă părăsirea voastră ar fi ținut mai mult? Cine ar fi fost doctor și bucătăreasă pentru ceaiuri? Cine v'ar fi vârît în pat ca să vă păzească de frig, voi, care nu ați fi avut decât pământul umed ca să vă culcați pe el și pietrele reci drept perne?

„Pe cine ați fi îmbrățișat în această grea încercare, care nu putea să ducă decât la moarte și nu ar fi lăsat asupra amintirei voastre decât rușinea? Pentru că, în sfârșit, trebue să știți că nu sunteți în insula lui Robinson, cum nu sunteți în lună, sărmanii mei micuți! Voi n'ați văzut decât râul cu malurile lui, iar nu marea! Sunteți doar la o mie și ceva de metri de casa voastră, domnișoară și domnilor mari călători! Nu ați făcut înconjurul lumii mai mult ca un melc, care se plimbă pe o frunză de varză sau pe o masă rotundă dintr'o grădină.

„Insula pe care vă aflați acum, este așa zisă, „insula grănicerilor", iar nu insula lui Robinson Crusoe.

„Povestea călătoriei voastre pe mări și oceane, v'ar face de râs și de batjocură, dacă s'ar afla vreodată—lucru ce aș dori să se întâmple tuturor copiilor de acum și din viitor—ca să-i învețe minte. Aceasta ar fi pedeapsa voastră, pedeapsă destul de ușoară dacă am cântărio cu greșeala ce ați făcut".

Copiii rușinați, își plecaseră capetele în pământ.

Domnul Paul și domnișoara Lili găseau îndreptățite cele spuse, ca să poată să mai răspundă ceva.

— Am fost nebuni, șoptiră Lili și Paul, iar fostul amiral al flotei de războiu — mai îngână:

— Da, mai mult decât nebuni!...

Petre cel mic a ascultat plin de admirație tot ce a vorbit acest om. El nu ar fi crezut niciodată că un simplu pictor, poate spune lucruri așa de frumoase și adevărate...

44

Și luă cu grije pe domnul Toto în brațele sale mari.

„Nădăjduesc, mai spuse sălbaticul, de oare ce nu vreau să vă las mult timp în nedumerire, că lecția pe care v'ați dat-o voi înși-vă, vă va fi de folos și că nu veți mai încerca niciodată o asemenea fugă. Dacă îmi făgăduiți, vă duc la capătul celălalt al insulei unde mi-am lăsat barca. Acolo se va găsi pentru fiecare dintre voi o bucată de pâine cu puțină brânză și un deget de vin și apă, mai ales apă, atât cât vrea să bea oricine și pe care nu o vom scoate din mare, căpitane Paul și pe care bănuesc că gustând-o, nu o vei mai găsi sărată...

„Pe urmă, când acest minunat ospăț se va sfârși, îmi voi lua cele două vâsle, ne vom îmbarca, ca și pe caraghiosul vostru vas de război și vă voi duce acasă, unde sărmana bătrână Ioana — nerecunoscători ce sunteți — și englezoaica Dora, trebue să fie ca moarte din pricina lipsei voastre.

„Acum este ceasul patru. Trebue să vâslesc cu putere ca să ajungem înainte de a se înnopta, de oarece drumul în susul apei este mai greu. Vom vedea... Haideți s'o pornim!...

Uimită, domnișoara Lili, izbuti să întrebe:

— Va să zică... este adevărat: nu ești nici sălbatic și nici domnul Robinson?..

— Iarăși despre asta? zise pictorul. Ah! ce capete! Tare e greu să pui judecata la loc în micile căpățâni de unde ea a sburat odată! Dar nu, nu, nu!... Eu nu sunt Robinson! Eu sunt un prieten al tatălui tău poftit să petrec o lună la moșie la el, ca să fac peisagii prin aceste locuri și pentru că el nu se află acasă, până s'o întoarce, am rămas la Anton pescarul... Ați înțeles acum?

— Oh! zise Lili rușinată. Ce proastă trebue să mă socotești, domnule pictor!

— Proști? răspunse bunul sălbatic, nu, dar după cum ați spus chiar voi, sunteți puțini zănateci, puțin nebuni... scumpii mei micuți, care vă rog să-mi spuneți, dacă îmi îngăduiți să vă îmbrățișez. Ce zici domnișoară Lili?

— Cu plăcere, îngână ea, întinzând amândouă mâinile. Nu îndrăzneam să vă cer acest lucru, pe care și eu îl doream. Mi se va părea, că sărut pe tata...

Paul, roșind, își aștepta rândul.

— Haide, îi strigă pictorul, dă-mi amândoi obrajii, căpitane!

Ei, dar unde este Toto? adăogă el. Oare dojana mea l'a pus pe fugă?

— O, nu, domnule pictor, răspunse Petre cel mic, el a adormit.

In adevăr, Toto ascultând spusele pictorului, a obosit. S'a așezat jos. A mai auzit câte o vorbă din când în când—silindu-se să-și țină ochii mari, deschiși—dar l'a furat somnul—și desigur, a început să viseze.

— Să nu-l sculăm, hotărî bunul artist, răzând cu poftă și luând binișor pe domnul Toto în brațe, se îndreptă spre barca lui, împreună cu nouii săi prieteni.

Nu vă mai istorisesc reîntoarcerea la barcă. Vă puteți închipui ordinea și marșul caravanei: domnul Toto dormind fericit în brațele pictorului, domnișoara Lili ducându-i marele baston al umbrelei, căpitanului purtând cu mândrie umbrela — toată lumea mergând cu pași grăbiți ca să ajungă

mai repede la barcă, gândind la pâinea, brânza și vinul pe care îl vor găsi acolo.

Inserarea se lăsă liniștită. Era frumos și se simțea puțină răcoare, ceia ce nu le prindea rău. Plăcuta răcoare, liniști creerul navigatorilor, iar după ce se împărți merindele, se văzură urcați în barca lui Anton pescarul, conduși de un mare căpitan, de domnul pictor, lucru care-i făcură să simtă o nespusă mulțumire.

Barca urca în susul apei..., iar echipajul vaporului de război naufragiat, se înțelege de la sine, că în mintea lor au judecat și și-au dat seama, de prostia isprăvei ce au făcut-o în această zi.

Oameni cu făclii aprinse alergau de-a-lungul râului.

45

Cu toate acestea, cu cât se apropiau de casă, cu atât erau cuprinși de o mai mare neliniște. Ce se va întâmpla oare?

Dar ce se vede nu departe de ei?

Oameni cu făclii aprinse în mână, alergau de-a-lungul râului. Toată lumea, până și vecinii moșiei, fuseseră alarmați de lipsa copiilor.

Domnișoara Lili tremura ca o frunză și-și frângea mâinile de durerea care o simte în suflet, când printre glasurile pline de desnădejde, care se întrebau dacă nu s'a găsit încă nimic, îl recunoscu pe acela al tatălui ei, dând ordine pentru cercetarea locurilor cele mai primejdioase ale râului. In același timp ea zărește pe malul apei, pe maică-sa, mai mult moartă de frică, susținută de umeri de către prieteni și pe care o aude țipând:

— Fata mea! Lili!... Copiii mei!... Fata mea scumpă!

Lili răspunde din toate puterile;

— Mamă!.. Sunt aici... M'am întors acasă... Mamă!..

Un strigăt sfâșietor se auzi:

— Lili!... Lili!... Oameni buni, i-am auzit glasul!

Când în sfârșit, barca fu trasă la mal, Lili sări din ea și alergă spre maică-sa.

Sărmana mamă, leșină. Soțul ei, care se afla în fruntea cercetătorilor, în grabă fu chemat de grădinar și într'o goană ajunse lângă dânsa.

— Iată pedeapsa! spuse Lili lui Paul, cu cel mai îndurerat glas din lume.

Paul și Lili începând să plângă cu hohote, se aruncară în genunchi și încep să sărute fără sfârșit mâinele sărmanei mame bolnave.

„Ah! spuse biata mamă n'am crezut că se poate muri de bucurie".

46

Din fericire, după puțină vreme, femeia fu readusă la viață și deschise ochii.

— Ăh! spuse biata mamă, am crezut că am să mor de bucurie regăsindu-mi copila...!

Bătrâna Ioana își rupea părul din cap, învinovățindu-se că nu i-a supraveghiat în deajuns.

In sfârșit, totul se lămuri.

Copiii au arătat o adâncă părere de rău și căință pentru marea lor greșeală, așa încât au înmuiat sufletul părinților și cearta pe care au primit-o, deși aspră, nu a fost însoțită și de bătaia pe care o meritau, după cum întreg echipajul spunea printre lacrămi:

— Băte-ți-ne...! Rupeți-ne urechile... Trebue să fim pedepsiți...!

Este zadarnic să vă mai povestesc cu câtă căldură i s'a mulțumit domnului sălbatic!

Asemenea i se aduse laude lui Petre cel mic, care în adevăr, a fost singurul dintre ei care a avut judecată, singurul cu bun simț în această faimoasă zi...

In ceia ce privește pe Toto, el avea o singură părere de rău: că nu a găsit — așa după cum i se făgăduise — nucile de cocos și trestia de zahăr, în călătoria lui în jurul lumei.

El spunea într'una, că de oare ce nu a văzut nicăeri aceste lucruri atât de bune și gustoase, înseamnă că ele nu sunt scrise decât numai în cărți, așa, ca niște povești pentru copiii mici...

Domnul Mutunache a mâncat toți pesmeții.

47

Domnul Toto este foarte neîncrezător. Numai când va crește mare va putea judeca mai bine și-și va da seama dacă nucile de cocos și trestia de zahăr sunt numai niște vorbe scrise prin cărți —sau se găsesc în adevăr — precum și despre alte lucruri pe care acum nu le poate pricepe, ori cât de mult i s'ar vorbi despre ele.

Era însă să uit un lucru foarte însemnat. A doua zi, pe neașteptate, își făcu intrarea în casă, cine credeți? păpușoiul cu două cocoașe — adică domnul Mutunache, pe care nădăjduesc că nu l-ați uitat. Vă aduceți aminte: el făcea parte din bagajul cu care s'a îmbarcat pentru expediție domnul Toto și a pierit împreună cu vechiul lor vas de război, adică cu barca care a pornit singură, dusă de cursul apei și care a fost găsită de niște lucrători, departe de insulă, aproape de scocul unei mori.

Oamenii cunoscând a cui e barca, au adus-o înapoi — și astfel — domnul păpușoi cu două cocoașe, se întoarse și el din călătoria făcută în jurul lumei.

Mutunache nu a îndurat nici un fel de neajuns în această călătorie. Se pare că firea lui cea bună i-a fost de mult folos în greaua și primejdioasa încercare.

Se pare de asemenea, că a mâncat și cei trei pesmeți — provizia domnului Toto — de oare ce acesta văzându-l, a spus:

— S'a îngrășat grozav!...

Domnul Toto l'a dojenit mai mult pentru fuga lui, decât pentru lăcomia de a-i fi mâncat pesmeții.

Trebue să fiți de aceiași părere cu mine că în ceia ce privește lăcomia, domnul Mutunache cu două cocoașe, nu are nici un fel de vină. Nu-i așa? Să petreci o noapte în singurătate, pe apă și nici să nu mănânci, putea să i se întâmple cine știe ce nenorocire!

Și-acum, dragii mei cititori, cred că nu vă veți supăra aflând că sălbaticul, adică domnul pictor, a ajuns după Ursuloi, cel mai bun prieten al lui Toto.

— Numai că Toto — fostul „colonel al copiilor de trupă și comandantul șalupei" nu a fost în stare să se obișnuiască a-l numi altfel decât, „domnul Robinson", nume, care i-a rămas pentru totdeauna.

Pictorului din povestea noastră îi face chiar plăcere să i se spună așa...